ANUL II. — No. 16

15 IUNIE 1926

INFRĂŢIREA ROMÂNEASCĂ

Organ al „Ligii Apărării Naţionale Creştine“

Comunicat

L. A. N. C. - Regionala Cluj, în vederea înăspririi atrocităţilor electorale din partea guvernului a hotărât să nu depună candidaturi la alegerile pentru Senat din 23 Iunie a. c. în semn de protestare.

Preşedintele
I. C. Cătuneanu

Rezultatul oficial al alegerilor

„Monitorul Oficial“ No. 122 din 4 Iunie 1926 publică, în întregime, procesul-verbal al Comisiunei Centrale Electorale, despre rezultatul oficial al alegerilor.

Din acest proces-verbal rezultă, că „Liga Apărării Naţionale Creştine“, candidând cu semnul ▬▬ (linie dreaptă)

a obţinut 124.778 voturi, adecă 4.76%

din totalul voturilor exprimate.

Repartizând aceste voturi pe judeţe, obţinem următorul rezultat:

	Numărul voturilor obţinute	% din totalul voturilor exprimate
1. Dorohoi	14.108	40,40
2. Botoşani	9.735	29,33
3. Câmpulung	4.448	27,54
4. Rădăuţi	5.170	22,02
5. Iaşi	8.600	20,70
6. Suceava	3.336	17,65
7. Satu-Mare	6.415	14,98
8. Caraş	6.137	14,91
9. Fălticeni	3.571	13,14
10. Neamţ	3.814	12,39
11. Orhei	4.802	12,12
12. Arad	9.497	11,96
13. Năsăud	2.753	11,25
14. Putna	2.963	9,93
15. Severin	4.542	9,83
16. Storoginet	2.012	8,08
17. Roman	1.415	6,94
18. Timiş-Torontal	6.583	6,59
19. Covurlui	1.742	6,59
20. Turda	1.650	5,71
21. Bihor	3.908	5,18
22. Brăila	1.011	3,53
23. Bacău	1.154	3,16
24. Cluj	1.467	3,07
25. Vaslui	598	2,79
26. Fălciu	540	2,76
27. Someş	932	2,68
28. Făgăraş	391	2,41
29. Ismail	791	2,32
30. Sălaj	1.056	1,99
31. Ilfov	1.504	1,97
32. Cernăuţi	463	1,97
33. Hunedoara	951	1,57
34. Vlaşca	694	1,52
35. Alba	494	1,43
36. Prahova	816	1,42
37. Bălţi	568	1.38
38. Tighina	407	1,21
39. Olt	308	1,17
40. Mureş	486	1,15
41. Constanţa	359	1,12
42. Dolj	794	1,02
43. Lăpuşna	414	0,98
44. Tutova	153	0,91
45. Mehedinţi	436	0,84
46. Buzău	299	0,77
47. Gorj	260	0,73

In următoarele judeţe, nu s'au depus liste:

48. Argeş, 49. Braşov, 50. Cahul, 51. Caliacra, 52. Cetatea Albă, 53. Ciuc, 54. Dâmboviţa, 55. Durostor, 56. Hotin, 57. Ialomiţa, 58. Muşcel, 59. Odorhei, 60. R.-Sărat, 61. Romanaţi, 62. Sibiu, 63. Soroca, 64. Târnava-Mare, 65. Târnava-Mică, 66. Tecuci, 67. Teleorman, 68. Trei-Scaune, 69. Tulcea, 70. Vâlcea.

In consecinţă, Comisiunea Centrală Electorală a proclamat aleşi pe următorii candidaţi ai „L. A. N. C.“:

1. **La Dorohoi: Dr Corneliu Şumuleanu.**
2. **La Botoşani: Dr Haralamb Vasiliu.**
3. **Câmpulung: Paul P. Iliescu.**
4. **Rădăuţi: Ion Zelea-Codreanu.**
5. **Iaşi: A. C. Cuza.**
6. **Suceava: Gheorghe Cârlan.**
7. **Satu-Mare: Valeriu Pop.**
8. **Caraş: A. C. Cuza.**
9. **Fălticeni: M. P. Florescu.**
10. **Neamţ: A. C. Cuza.**

Cei zece aleşi ai neamului vor intra în ziua de 25 Iunie 1926 în Sfatul Ţării, pentru a înălţa, aici, făclia luminării şi a salvării neamului! Le urăm, din tot sufletul: **izbândă!**

Cu Dumnezeu înainte!

„Infrăţirea Românească“

Alegerile generale

Alegerile generale s'au terminat și discuția parlamentară la validări și la mesaj vor pune punctul după aceasta frază incoherentă și sbuciumată a istoriei noastre contimporane.

In acest loc nu vreau să reeditez lunga, supărătoarea istorisire a tuturor abuzurilor, tuturor fărădelegilor, brutalităților și făgăduielilor demagogice ce s'au deslănțuit asupra alegătorilor. Nu mă voi ocupa nici de îngrădirile brutale și stupide impuse și candidaților, ce nu puteau fi acuzați nici de demagogie și nici de mentalitate subversivă. Aceste îngrădiri au mers progresând dela „ausweis"-ul de tristă pomenire reîntrodus, până la seche strări și până a cere autorizații de *durmit*. Noroc, că spiritul de invenție al electorilor guvernamentali nu a născocit și „autorizația de a respira". In aceasta materie s'ar putea scrie volume pentru a ilustra, cum se face anarchizarea unei țări de către cei de sus. Dar nu aceste acte sunt latura cea mai gravă a alegerilor generale din anul Domnului 1926.

Adevărata calamitate națională a acestor alegeri sunt pacturile cu minoritățile etnice conlocuitoare. Ceeace s'a inițiat de către partidul poporului prin pactul dela Ciucea, ceeace s'a continuat la alegerile comunale de către liberali și opoziția unită, s'a desăvârșit de către guvernul Averescu în alegerile generale. Guvernul în loc de a *întocmi un program de guvernare românesc, sincer și bărbătesc și a cere concursul masselor românești pentru realizarea acestui program,* s'a cartelat cu Ungurii, Jidanii, Germanii, Turcii, Bulgarii etc. Roadele acestui procedeu se văd din belșug: minoritarii întăriți în situațiile lor artificial create, privilegiate, prin noui promisiuni, au trecut dela pasivitatea disprețuitoare la ofenzivă sfidătoare față de a tot ce e românesc. Cuvântări umilitoare la adresa noastră se țin lanț, toți cei ce ne au pus în lanțuri și ne-au pălmuit obrajii demnității naționale în trecut, s'au plimbat triumfătorii sub scutul jandarmului român și se vor lăfăi plini de îngâmfare în Parlamentul României; drapele străine fâlfâie falnic între hotarele Țării și sub cutele acestora cetele de străini au mers triumfător la vot, cât timp Românii erau îmbrânciți la o parte și ținuți la distanță de urnă. „Magyar világot élünk" — trăim în lume ungurească — iată strigătul confirmat de oficiosul guvernului „Biruința" din Cluj, strigăt ce caracterizează de minune situația. Ziarele minoritare sunt unanime în a constata, că minoritățile etnice sunt *factorul hotărâtor* în viața politică a României.

„Ellenzék" oficiosul partidului maghiar din Cluj pretinde, că de acum înainte voturile unguresti organizate vor decide de soarta alegerilor din București, Capitala României. Iar Jidanii așteaptă cu nerăbdare numirea celui dintâiu ministru jidan în România în persoana dlui Jaroslavici.

Ceeace am prevăzut în articolul meu „alegerea dela Reghin", pentru care „Țara Noastră" organul dlui O. Goga m'a învinuit de daltonism politic, s'a săvârșit: Tristă satisfacție, nu aș fi dorit să o am.

Dacă însă politicianii români de dragul unor meschine interese de partid nu s'au speriat de aceste pacturi nenaturale și degradatoare, dacă orbiți de patimă nu s'au sfiit să pună în joc demnitatea națională și interesele permanente ale națiunii, massele mari au simțit primejdia și umilirea; verdictul lor este categoric: *națiunea românească nu mai vrea să știe de pacturi și compromisuri cu minoritățile etnice, națiunea vrea luptă pentru asigurarea întâietății Românului în propria sa țară*, **Românii vreau o politică de intransigență națională.**

Poporul românesc acest mandat imperativ și categoric l'a dat aleșilor săi.

Cel ce nu vrea să înțeleagă și să urmeze această poruncă clară și răspicată, se elimină singur și pentru totdeauna din viața politică a României.

Dr Valeriu Pop

Când Jidanu-i la putere

In cunoscuta revistă „Der Weltkampf" numărul din Iunie 1926, s'a publicat un studiu întitulat o „Mare de sânge", scris de fostul profesor la o universitate din Rusia, dr. Gregor, scăpat ca prin minune din ghiarele bolșevicilor, astăzi refugiat în Germania.

Regretăm, că din lipsă de spațiu, nu-l putem reproduce în întregime, spre a lămuri încă odată pe toți nedumeriții unde duce bolșevismul, introdus cu hipocrizie sub formula dulceagă și otrăvitoare a fericirii generale, cu care Jidanii au știut să prindă, să stăpânească și să țină în cea mai sângeroasă robie nenorocitul popor rus. Ar trebui răspândit în mii de exemplare mai ales în lumea muncitorilor industriali, unde perfidia jidovească, sub masca socialismului, a pervertit cu făgăduințe mincinoase mintea lucrătorilor, le-a întunecat judecata sănătoasă cu utopii, le-a cătrănit sufletul cu fermentul urii distrugătoare, îi sărăcește prin greve spre a-i avea instrumente mai docile și îi împinge la lupta de clasă. Cu atari metode Jidanul, ajutat de finanța complicelui său semit bancher internațional, a dărâmat în Rusia și ordinea economică și cea politică, punând în loc îmbogățirea lui proprie și instalarea lui la putere.

Cum se poartă noul stăpân nu este nevoe să mai amintim. Deși Rusia reprezintă astăzi o imensă temniță, deși presa internațională nu ne aduce nici o știre, pentrucă este împănată de Jidani, cari au tot interesul ca tăcere să domnească asupra crimelor comise de consângenii lor în fosta împărăție țaristă; totuși din când în când mai răsună în lumea largă glasul vre-unui martor spre a edifica pe Arieni asupra metodelor de guvernământ ale despotului semit. Nu este locul să stăruim aici asupra vieții actuale a poporului rus. Pustiirile bolșevismului, aplicat de neamul lui Iuda, le va studia cercetătorul de mâine după ce regimul scelerat va fi fost măturat cu sancțiuni memorabile contra autorilor lui.

Aici vom reproduce numai câteva pagini, traduse de subsemnatul din cuvânt în cuvânt, luate din lucrarea profesorului rus Gregor, pentru ca cititorii noștri să afle cum utere, tă Jidanul când ajunge la lucrează întrevadă adâncimea de ură talmudică, de sălbătăcie asiatică, de cruzime rafinată și bestială ce sălășluesc în sufletul Semitului modern, care a putut să ordone său cel puțin să tolereze săvârșirea faptelor ce relatez mai jos:

„Ceeace Octave Mirbeau scrie în cartea lui „Jardin des Supplices" a devenit o groaznică realitate. Când bolșevicii ocupau un oraș, mergeau în frunte cete de Chinezi, cari puneau în practică una din cele mai teribile torturi, descrisă în cartea de mai sus.

„Se luau ostatici, dintre oamenii bine îmbrăcați (și astfel cădeau în cursă mulți lucrători bine îmbrăcați) îi desbrăcau pentru ca sângele la aplicarea torturii să nu păteze hainele,

cari intrau în posesiunea călăilor, se lega pe corpul nenorocitei victime o oală de flori, în care se punea un guzgan („Ratte") flămând şi prin gaura oalei cu o vergea de fier înroşită în foc se înţepa guzganul împingându-l să sfâşie din corpul nenorocitului condamnat la moarte."

„Dacă erau prinşi ofiţeri „burjui" li se fixa epoletele cu piroane în umeri, li se tăia curele de piele din spinare, li se tăia din ceafă o bucată de piele şi li se trăgea o şuviţă de piele în jos de-alungul coloanei vertebrale.

„Altă tortură: Se aşezau condamnaţii la moarte în rând, li se fixa o mână cu un piron de fier pe marginea unei mese, li se cresta încheietura mânii, se turna peste mână apă clocotindă şi apoi se jupuia pielea: aceasta se numeşte a fabrica mănuşi. In fiecare cameră de tortură funcţiona o executoare specială, totdeauna o Jidoavcă sau Letonă, care purta numele *Dora* mănuşăreasa, *Rosa* mănuşăreasa, precum şi astăzi ca preşedinte al unui Tribunal criminal în Moscova funcţionează Jidoavca *Anya Glusman*, care execută cu o deosebită preferinţă sentinţele de moarte, iar corespondenţilor de ziare le spune, că îi place muzica şi parfumul ca o distragere dela „greaua ei muncă".

Altă tortură: Se puneau oameni cu capul pe nicovală şi le strivea ţeasta încet cu un ciocan enorm, iar osândiţii la moarte, cari a doua zi aveau să sufere aceiaşi soartă, erau obligaţi să asiste la această tortură şi să adune ţăndările de cranii şi zdroburile de creeri, dându-li-se porunca următoare: „Săpaţi-vă voi înşivă mormântul şi mulţumiţi-vă cu gândul, că mâine resturi din cadavrele voastre vor fi adunate de alţii, cari au aceiaşi opinie politică, cum aveţi voi".

„Altă tortură. Se aduceau preoţi în biserică, erau cununaţi cu o iapă sau cu un porc şi apoi pironiţi pe cruce în biserică. Episcopul dela Vorones a fost aruncat de viu într'o căldare cu apă fiartă, s'a scos prin fiertură supă, iar călugării au fost siliţi cu revolverul să mănânce din această supă macabră."

„Demnitarilor eclesiastici li s'au scos ochii, li s'au tăiat limba şi urechile şi apoi au fost îngropaţi de vii; sau li se deschidea pântecele, li se scotea o bucată de intestin ce li se bătea în cuie într'un stâlp de telegraf, iar nenorocitul lovit cu biciul era silit să alerge împrejurul stâlpului de telegraf înfăşurându-şi maţele de stâlp până când cădea mort."

„Ofiţerii de marină erau omorâţi în abur ferbinte, li se legau obiecte grele de picioare şi erau aruncaţi în apă, aşa că în fundul mării se forma o pădure de cadavre în poziţie verticală. Generalului Wiren în Kronstadt i s'au tăiat ambele braţe şi astfel a fost purtat prin oraş până când mai târziu din milă l'au omorât."

Li se ardeau oamenilor ochii cu ţigări aprinse şi apoi se ardeau nenorociţii într'un foc potolit, pentru ca chinul să fie mai groaznic. Cu aparate speciale de înşurupare se zdrobiau capetele oamenilor, şi cu instrumente de dentişti li se găurea capul.

Se tăia cu ferestrăul partea superioară a craniului şi celalalt condamnat la moarte, care asista, era silit să bea creerii victimei.

Se arestau familii întregi şi se chinuiau copii în faţa părinţilor legaţi, sau femeia înaintea bărbatului legat, ori vice-versa. Se băteau cuie în butoaie goale se băgau oameni vii înlăuntru şi se rostogoleau butoaiele.

„Se luau lăzi mari, se umpleau cu cadavre jumătate putrezite se introducea acolo un om viu, se închidea lada şi se promitea nenorocitului, că i se va da libertatea dacă va denunţa pe prietenii lui poliţiei; în caz când denunţa în loc, să scape era îngropat de viu."

Şi toate acestea au fost săvârşite în numele democraţiei, pentru binele proletariatului, întru realizarea idealelor comuniste".

Ne oprim aici cu citatul.

Autorul întrebuinţează verbul la trecut, pentru-că istoriseşte fapte, cari au avut loc în primii 4 ani de guvernare bolşevică. Ce s'a mai întâmplat în urmă, nu ştie, pentru-că a isbutit să fugă din Rusia, unde fusese condamnat la moarte de trei ori.

Dar oricine îşi poate închipui, că tortura înfloreşte pe o scară cu atât mai întinsă şi mai rafinat aplicată, cu cât Jidanii atotputernici peste Nistru simt că stăpânirea lor se apropie de sfârşit. Aşa încât, seria crimelor cu milioane de cadavre dela 1922 înainte, de când încetează studiul profesorului Gregor, va forma obiectul de cercetare de mai târziu.

Ast-fel lucrează Jidanul când nimeni nu-i mai poate discuta puterea.

Când nu a ajuns încă a guverna fără nici o limită, atunci tulbură desvoltarea normală şi liniştită a statului creştin, prin influenţa ce are asupra vieţii economice în calitate de capitalist; prin influenţa ce exercită asupra vieţii sociale în calitate de demagog al „proletariatului". Aici stă suprema hipocrizie, pe care noi creştinii nu voim să o vedem. Acelaş Jidan este mare bancher, deci deţinător de capital, şi este în acelaş timp prin agenţii lui agitator al massei „proletare" contra capitalului! Dacă după instigaţia lui izbucneşte conflictul, rezultatul e următorul: „proletarul" iese mai sărăcit, statul creştin distrus, iar capitalistul Jidan mai îmbogăţit. Aşa s'a întâmplat în Rusia. Aceiaşi soartă pregăteşte jidovimea internaţională şi Angliei şi Franţei.

Dăm două fapte recente, pentru ca cei ce au minte înţelegătoare să înţeleagă.

Anglia a fost zguduită de o grevă generală fără precedent, pornită din iniţiativa conducătorilor socialişti, cari sunt ori Jidani, ori au mentalitate jidovită. Cine crezi, domnule cititor, că a mijlocit o înţelegere între guvern şi milioanele de grevişti? Te rog să afli, că au fost doi Jidani: Isac Rufus, zis marquizul Reading, fost vice-rege în India (!) şi consângeanul său Herbert Samuel, fost vice-rege în Palestina (!) Dacă dta crezi, că n'a existat de mai înainte nici o legătură tainică între aceşti mijlocitori şi conducătorii grevei, atunci, domnul meu, nu ştii nimic despre politica neamului lui Israel, etern duşmănoasă oricărei forme de guvernământ din orice stat creştin.

Al doilea fapt. Franţa se sbate dela încheierea păcii într'o grea criză financiară, în vreme ce Jidanii cu partidele jidănite au răsturnat guvern după guvern împiedecând astfel consolidarea ţării. Toţi miniştrii s'au străduit să ajungă la o soluţie suportabilă pentru contribuabilul francez. Consfătuirile cu oamenii de finanţe se ţin lanţ. Cu cine credeţi, că se sfătueşte actualmente primul ministru Briand? Cu Jidanul baron *Rotschild*, care la rândul lui tratează „afacerea" finanţelor statului francez cu vărul său *Anthony Rotschild* din Londra şi cu consângeanul său baronul *Giesburg* din New-York.

Iată cine îngreuiază consolidarea financiară, şi cine amăreşte pâinea zilnică, scumpind-o, a celui mai viteaz, celui mai cavaler, celui mai luminat popor, care a dat strălucita dovadă, că mai bine moare decât să trăiască slugă.

Din datele de mai sus, incontestabile asupra cărora Jidanii şi jidoviţii vor întinde vălul premediat al tăcerii, rezultă următorul adevăr:

Semitul modern ajuns oficial la putere extermină pe creştini;

Semitul modern, dominând din umbră prin instrumentul jidoviţilor, subminează viaţa statelor creştine.

Aşa fiind situaţia, de ce vă miraţi domnilor Jidani, că antisemitismul creşte? Aveţi motive suficiente de a vă teme de acest curent, dar nu de a vă mira. Este firesc începutul de reacţiune, care se manifestă nu numai în Europa centrală şi orientală, dar şi în Apusul civilizat, unde aţi răspândit minciuna, că nu există mişcare antisemită.

Un consângean al vostru, Jidanul Benjamin Segel (cf. „Weltkampf" din Iunie 1926) se plânge în următorii termeni despre apariţia tot mai intensă şi mai cuceritoare de suflete a mişcării naţionaliste şi creştine în Anglia cea liberală, care în naivitatea ei s'a încrezut până într'atât în sinceritatea jidovească, încât a încredinţat portofolii de miniştri şi scaune de vice-regi fiilor celui mai perfid neam al istoriei. In sfârşit Albionul se deşteaptă. Dovadă este recunoaşterea plină de îngrijorare a lui Segel, exprimată în aceste rânduri:

„Astăzi mişcarea antisemită se adânceşte, pătrunde şi răscoleşte în stratele adânci ale vieţii spirituale, cu toate că guvernul englez duce o politică prietenoasă Jidanilor. In acelaşi timp, în care guvernul englez clădeşte pentru jidani un „Cămin naţional" în Palestina, figurează în Ministerul Baldwin doi duşmani declaraţi ei Jidanilor: lordul Birkenhead, care în mai multe rânduri s'a rostit cu vrăjmăşie asupra ţintei politicii mondiale a Sionismului; şi *lordul Eustace Percy, pe care chiar Herny Ford îl dă ca martor al conspiraţiei mondiale jidoveşti. Lord Percy a afirmat, că Jidanul pretutindeni în lume este un adversar implacabil al oricărui guvern creştin de orice formă şi directivă".*

Ce va urma, vom vedea. Dar toate semnele arată, că viitorul apropiat începe a se ivi nu atât de senin pentru voi, ca prezentul în care domniţi Jidani uzurpatori.

I. C. Cătuneanu

Problema Moţilor

— Comunicare de dl dr Amos Frâncu —

Cel mai viu organ de presă din epoca de faţă „Cuvântul", a susţinut viguros cauza Moţilor dusă până la M. S. Regele. „Cuvântul" a reluat de o vreme încoace analiza primejdiilor, ce ameninţă după Unire cu desfiinţare cel mai viteaz element a Românilor transcarpatini. Problema Sanitară forţată cu o competenţă rară şi cu inima unui bun şi neobosit Român: de *dl dr Dominic Stanca,* a fost tot aşa discutată ca şi comunicaţiile cu desăvârşire neglijate, cari contribue şi ele la foametea endemică, ce bântue în Munţii Apuseni mai ales de când administraţia a contribuit să se frustreze prin agenţi pansemiţi miloanele satelor, menite pentru hrană. „Cuvântul" a dat cuvenita atenţie şi proiectului profund studiat a directorului Reg. Silvice Cluj, dl Coşeiu, primul organ silvic, care a căutat să uşureze *practic* viaţa trudită a Moţului. „Cuvântul" a discutat ca şi „Infrăţirea Românească" detailat abuzurile în Reforma Agrară, înscenate în cursul aplicării, în favorul societăţilor pansemite, ori semitizate, până în clipa fatală, când Tischler Moritz sub sistemul Constantinescu ajuns-a „Regele Munţilor". In timpul din urmă s'a scos la iveală în „Cuvântul" — singurul ziar, care afară de revista „Infrăţirea Românească" a combătut constant pentru cauza Moţilor — *şi problema forestieră şi minieră în Munţii Apuseni.* Campania continuă cum se înfăţişează, cu folosirea materialului documentar solicitat dela mine prin dl comisar al Moţilor: Dr Emil Dandea.

Socotesc, că se aruncă o fâşie de lumină asupra antecedentelor dacă se va cunoaşte proiectul-program a secţiunei instituite sub guvernul anterior, după memoriile nesfârşite ale Moţilor, la stăruinţa dlui Ion Brătianu, pentru uşurarea traiului în Munţii Apuseni şi de aceea il dau publicităţii. Programul a fost elaborat în parte de dl consilier silvic *Buhescu,* azi în serviciu la „Reşiţa", pentru ochii lumii fără a se înfăptui nimic şi reoglindează perfect mentalitatea acelora, cari dela Unire au avut o înrâurire asupra agitatei chestiuni a Moţilor, ce este şi rămâne *datoria de onoare a României-Mari.*

Proect de program

al secţiunei pentru îmbunătăţirea traiului populaţiei din munţii Apuseni.

I. Acţiune momentană

1. Sistarea exploatărilor mari de păduri în regiunile locuite de moţi.

2. Vinderea materialului lemnos necesar populaţiei din pădurile statului prin organele silvice ale statului cu preţuri convenabile, încasând preţul lemnului organele silvice ale statului.

3. Reglementarea exploatărei pădurilor comunale şi urbariale.

4. Reglementarea provisorie a păşunatului alpin.

5. Inlesnirea câştigărei alimentelor şi reducerea tarifului de transport pe C. F. Turda—Abrud.

6. Refacerea instalaţiunilor forestiere distruse în anul 1918, drumuri, păduri case de locuit pentru păduri, restituirea celor înstrăinate dela serviciul silvic şi întrebuinţate spre alte scopuri.

II. Acţiune normală

A) Lucrări pregătitoare

1. Stabilirea regiunilor şi a comunelor asupra cărora se va extinde acţiunea de ocrotire.

2. Intocmirea pe comune — în cadrele cărora se vor arăta şi cătunele — a unei statistici exacte asupra situaţiei, în care se află populaţia comunelor incorporate în cadrele acţiunei şi anume:

a) asupra numărului populaţiei (câţi bărbaţi, câte femei, câţi prunci, câţi capi de familie etc.),

b) asupra ocupaţiunei, cu care se îndeletniceşte populaţia (agricultori, crescători de vite, meseriaşi, industriaşi pentru prelucrarea casnică a lemnului în articole industriale, lucrători de păduri, zileri, neguţători etc.),

c) asupra numărului animalelor domestice (vite, cornute, cai, capre, porci, etc.) cu arătarea raselor,

d) asupra caselor de locuit şi a edificiilor laterale,

e) asupra bisericilor, şcoalelor, grădinilor de copii, orfelinatelor, spitalelor, ambulatoriilor şi a altor întocmiri culturale şi sanitare,

f) asupra gospodăriilor arătându-se conform situaţiei de după expropriere câte gospodării sunt cu pământ cultivabil (grădini, arător, fânaţe) până la 10 jug. cad. dela 11—20 şi peste 20 jug. cad. precum şi starea în care se află agricultura şi pomicultura,

g) asupra păşunilor particulare, comunale, a foştilor urbarialişti etc., de lângă sat şi din pădure, asupra păşunilor alpine, arătându-se starea lor actuală şi capacitatea de nutriţiune a acelora,

h) asupra pădurilor particulare, comunale, a foştilor urbarialişti şi ale statului conform situaţiei după expropriere arătându-se esenţele,

cari constituesc, posibilitatea anuală, modul de exploatare şi valorificare,

i) asupra terenurilor sterile şi esenţelor lemnoase, cu cari să fie împădurite,

l) asupra numerului joagărelor şi rendementului anual al acelora, câţi metri cubi de cherestea, scânduri, laţuri şi grinzi se produce anual? de unde se câştigă şi cu cari preţuri materialul lemnos pentru joagăre? şi asupra modului şi locurilor de punere în vânzare a produselor,

m) asupra altor produse industriale ca şindile, draniţe, cofe, ciubere, doage, cărbuni de lemn etc., de unde se câştigă materialul lemnos necesar acestor produse? şi asupra modului şi locurilor de desfacerea produselor,

n) asupra venitului din agricultură, din creşterea vitelor, din industriile lemnoase, din exploatări de păduri şi alte ocupaţiuni în total, pe cap de familie şi individual,

o) asupra cooperativelor de tot soiul şi a asociaţiilor muncitoreşti, (cum sunt acelea organizate şi câţi membrii au?),

p) asupra alimentelor şi articolelelor de prima necesitate cantitatea, modul şi preţul de câştigare a acelora, arătându-se totodată cantitatea şi preţul băuturilor spirtuoase consumate anual în comune,

r) asupra mijloacelor de transport existente (căi ferate, şosele, drumuri, pentru care, poteci) şi accesibilitatea comunelor şi cătunelor.

2. Propuneri referitoare la ocrotirea populaţiei

1. Pe teren administrativ

a) O nouă arondare a comunelor şi cătunelor din regiunile muntoase, eventual formarea de noi comune conform intereselor administrative, economice, sociale şi culturale ale comunelor.

b) Infiinţări de notariate, perceptorate, posturi jandarmăreşti şi oficii poştale conform nouii arendări a comunelor şi clădiri de locuinţe acelora.

c) Infiinţări de noui ocoale şi cantoane silvice în conformitate cu nevoile populaţiei, rezervându-se pentru întreg personalul dela administraţia şi paza pădurilor şi păşunilor comunale, urbariale şi ale statului, pământul de hrană necesar şi păşunatul reglementar.

2. Pe teren economic

a) Delimitarea, ameliorarea şi ocrotirea terenelor cultivabile şi a păşunilor de deal şi alpine, precum şi reglementarea păşunatului la păşunile comunale, urbariale şi ale statului sub conducerea organelor de specialitate ale statului. Unde este mare nevoe de păşuni, transformarea unor păduri în păduri de păşuni.

b) Delimitarea acelor păduri, cari sunt necesare pentru acoperirea trebuinţelor normale de lemne de foc, de construcţii şi de industrie casnică a populaţiei de către celelalte păduri, cari s'ar putea administra şi exploata cumulativ. Intocmirea amenajamentelor pădurilor în conformitate cu principiile acestea şi proectându-se exploatarea pădurilor în regie.

c) Imbunătăţirea raselor animalelor domestice prin noui reproducători, eventual întroducerea de rase noui, corespunzătoare regiunilor muntoase şi stirpirea caprelor.

d) Producerea de nutreţ artificial (trifoiu şi luţernă) pentru iernarea animalelor domestice.

e) Ridicarea şi intensificarea pomiculturei şi agriculturei.

f) Organizarea vânatului şi pescuitului.

g) Inventarierea terenelor sterile şi întocmirea proectelor pentru împădurirea acelora, obligat fiind şi statul în scopul conservărei patrimoniului păduros, a împăduri anual în cuprinsul comunei respective, sau a celor învecinate, cel puţin atâtea terene sterile, câte păduri s'au defrişat în anul precedent în acea comuna pentru a fi transformate în păşuni.

3. Pe teren industrial.

a). Intensificarea industriei casnice a lemnului, întroducându-se şi acelea industrii, la care se foloseşte ca material brut, fagul şi alte esenţe foioase, ca fabricarea de lopeţi, furci, care, roate, codorişti de sape, de hârleţe, de săcuri, greble, juguri, tangale şi alte unelte întrebuinţate în agronomie, împletitul coşurilor, fasonarea de troace, coveţi, farfurii şi linguri de lemn, diferite jucării din lemn pentru copii, ca păpuşi, cărucioare, animale, cercuri, popice etc.

b) Concentrarea joagărelor existente în locuri potrivite unde se poate câştiga în mod legal materialul lemnos, necesar pentru ţinerea în funcţiune a acelora. Construirea de noui joagăre mai rentabile şi ţinerea lor în funcţiune prin cooperaţii.

c) In centrele mai apropiate, ca Câmpeni, Abrud, Brad, Beiuş, Vaşcău şi Huedin înfiinţări de ateliere şi fabrici pentru prelucrarea materialelor brute, produse în munţii Apuseni, ca ateliere de tâmplărie, pentru fabricarea de uşi şi ferestre cu diferite dimensiuni normale, mobiliar mai simplu ţărănesc, mobiliar şi unelte trebuincioase pentru bucătării, coşciuguri etc. ţesătorii pentru postavuri de lână, înfiinţări de lăptării şi instalaţii pentru prelucrarea derivatelor lăptoase.

d) In privinţa industriei minelor se propune, ca guvernul să fixeze pentru explosibile un preţ convenabil, materialul lemnos necesar pentru trebuinţele micilor mineri să se poată câştiga cu uşoritate şi nu pe preţuri exagerate, ca statul să cumpere aurul pe preţul mondial (azi îl cumpără sub preţul mondial cu 231/2% şi mai scade Statul încă 2% sub diferite titluri).

4. Pe teren cultural şi social

a) Conform nouei arendări a comunelor construiri de biserici, şcoale, grădini de copii, orfelinate, case naţionale şi biblioteci poporale.

b) Instalare de spitale, ambulatorii, farmacii şi organizarea serviciului sanitar astfel, ca fiecare comună şi cătun să aibă moaşa sa.

c) Infiinţarea de cooperative de consum în primul rând pentru câştigarea alimentelor de prima necesitate, cooperative muncitoreşti pentru prelucrarea şi industrializarea materialelor brute, produse în munţii Apuseni, cooperative pentru exploatarea pădurilor, cooperative pentru joagăre, cooperative pentru lăptării, fiind opriţi preoţii şi învăţătorii de a ţinea prăvălii şi crâşme şi a vinde în ele băuturi spirtuoase.

d) Asigurarea desfacerei produselor industriale prin înfiinţarea de magazine în centrele mai însemnate ca Câmpeni, Abrud, Zlatna, Brad, Vaşcău, Beiuş — de unde apoi se pot transporta produsele industriale pe cale ferată până la locul de consumaţie şi desfacere. Magaziile acestea vor fi organizate pe cale cooperatistică sau cu concursul Statului.

e) Infiinţări de cursuri ţinute de profesori şi învăţători ambulatori cu privire la diferite ramuri ale ocupaţiei populaţiunei şi la chestiile culturale şi sanitare.

f) Dispoziţii cu privire la reducerea consumaţiei alcoolului şi la respectarea repausului Duminecal.

g) Asigurarea scurgerei superplusului populaţiei prin colonizare din localităţile suprapopulate, pe moşiile de lângă graniţa de către Ungaria.

h) Infiinţarea de locuri de vilegiatură, de staţiuni climaterice, construiri de poteci, de case de adăpost la punctele mai însemnate şi refacerea celor distruse în 1918.

5. In privinţa mijloacelor de comunicaţie

a) Asigurarea accesului comunelor şi cătunelor până la cele mai apropiate centre prin construiri de noui drumuri, sau rectificarea drumurilor existente.

b) Normalizarea căilor ferate Turda—Abrud şi Alba-Iulia—Zlatna şi aducerea acestora în legătură cu calea ferată Arad—Brad şi Oradea-Mare—Vascău apoi construirea de cale ferată între Brad şi Deva. Construcţiile acestea sunt necesare şi din punct de vedere al apărărei ţării.

c) Facerea unei şosele pe crestetu munţilor Apuseni între G.lău şi Beiuş conform proectelor dlui prof. univ. E. Racoviţa.

d) Declararea de păduri de protecţie tuturor pădurilor a căror existenţă este necesară pentru a împiedeca surpăturile, mişcările de terenuri, eroziunile, dislocarea pietrilor şi a stâncilor de lângă căile ferate şi şoselele Turda—Abrud şi Alba-Iulia—Zlatna şi împădurirea tuturor sterilelor de pe lângă acestea şosele şi linii ferate, cari primăvara şi toamna noroesc în măsură mare căile ferate şi şoselele de sub ele întrerupând comunicaţia şi cauzându-se enorme cheltueli cu curăţirea noroiului şi repararea căilor ferate.

6. Lucrări legislative

a) Luarea în Administraţia Statului a tuturor păşunilor comunale, urbariale, composesorale şi ale celorlalte persoane juridice.

b) Asigurarea unei sume anuale deocamdată de cel puţin 10.000,000 Lei în bugetele ministerelor interesate pentru scopurile acţiunei.

c) Infiinţarea unui serviciu special cu sediul în Cluj, pentru rezolvarea tuturor agendelor împreunate cu ocrotirea populaţiei din munţii Apuseni condus de un inginer silvic ca comisar al guvernului cu atribuţii largi şi cu dreptul de ordonanţarea sumelor în cadrul bugetului aprobat, şi ajutat de un al doilea de inginer agronom, de un inginer technic, de un medic veterinar, de un contabil şi personalul auxiliar necesar."

Voi reveni şi se va lumina şi nenorocita chestiune a colonizării Moţilor la frontiera de Vest, ce nu a fost până acum tratată metodic. Cu acel prilej vom descoperi păcatele grele, ce s'au săvârşit împotriva Ţării şi Moţilor *şi în colonizare.*

Amos Frâncu

Ideea naţională ca principiu istoric

Istoria unui popor înseamnă: *schiţarea în contururi largi a psichologiei sale şi a modului specific în care această psichologie se materializează în cadrele lumii exterioare.*

Istoria nu este decât: *naţională.* Conceptul „istorie", se referă numai la naţionalitate.

Istoria universală este o ficţiune. Ea nu trăeşte, decât prin contribuţia pe care o aduce la compunerea sa: istoriile naţionale. Şi istoria naţională aduce în cadrele celei universale, tocmai ceeace poporul are mai caracteristic în cultura şi civilizaţia lui. Adică: aduce acele caractere distinctive ce separă popoarele între ele. Aduce: *„specificul naţional".*

Istoria universală este: *sintetică;* cea naţională este: *analitică.* Istoria naţională constitue o: *unitate*; cea universală se prezintă ca o: *pluralitate.*

Istoria naţională este o realitate organică. Ea este un tot desăvârşit. Un întreg.

Istoria naţională studiază: *poporul,* din toate punctele de vedere şi după o anumită disciplină.

Subiectul psichologic al istoriei naţionale este: *sufletul colectiv,* aşa cum se desprinde acesta din moravuri, tradiţii, muzică, poezie etc...

Subiectul material al istoriei naţionale îl constitue chipul, în care se proectează sufletul naţional în lumea exterioară. Din punct de vedere *material,* această istorie priveşte *civilizaţia poporului* ca pe un tot, studiindu-i evoluţia.

Am spus: în cercul studiului istoriei naţionale stă în primul rând: poporul. Ea studiază poporul ca pe o categorie *etnică* definită, accentuând asupra felului cum a ştiut, să se conserve din punct de vedere al menţinerei structurei sale în amestecul cu alte poporaţiuni.

Tot istoria naţională scrutează adâncimile produselor geniului naţional, ca poezia poporană şi desprinde din această creiaţie alcătuirea sufletului colectiv.

Manifestările economice le priveşte dintr'un îndoit punct de vedere: *a)* al evoluţiei formelor de producţie şi *b)* al influenţei ce o exercită formele economice — ocupaţiunile de căpetenie — asupra psichicului naţional.

Istoria naţională este un întreg de manifestări psichice şi materiale în care se oglindeşte: *poporul.*

De aceea, afirmăm prioritatea istoriei naţionale.

*

In mers evolutiv, în cadrele istoriei universale, ideea naţională ca principiu istoric, a fost într'o continuă ascendenţă, din punct de vedere al intensităţii manifestărilor sale active. Căci, această „idee" s'a aplicat practic odată cu formarea naţionalităţilor. Conducătorii noroadelor au făcut uz de aplicarea practică a ideii naţionale dealungul întregei istorii antice. Această „idee" a fost o *normă activă,* înainte de a fi fost teoretizată.

La începutul desvoltării popoarelor şi a noţiunei de „naţionalitate", ideea naţională, se aplica: *instinctiv.* Subsista acea aplicare ce ţâşneşte din instinctul apărării din punct de vedere etnic. La baza instinctului de apărare rezida: *egoismul de rasă.*

Grandioasa expansiune a poporului roman, nu s'a făcut numai din spiritul de înavuţire şi de hegemonie, ci şi din spiritul de conservare a naţionalitaţii romane. Căci, imediat după închegarea poporului roman într'un stat unitar, s'a născut antagonismul profund între vechii locuitori ai Laţiului şi insula semită ce se grupase în jurul Carthaginei. Şi numai pornind dela cunoştinţa instinctivă a foloaselor ce le aduce ideea naţională în fapt, au putut Romanii, să întoarcă atacul lui Hanibal din faţa porţilor cetăţii de căpetenie din Italia.

In timpul evului mediu ideea naţională cade în amorţire.

Pe pragul istoriei moderne această „idee" se afirmă mai cu tărie în Franţa şi Anglia. In istoria modernă ideea naţională devine o funcţiune psichologică general *conştientă.* Iar istoria contemporană este plină de evenimente politice ocazionate de această „idee".

De aceea afirmăm principiul istoric al ideii naţionale ca pe o realitate a timpurilor.

*

Intre graniţele românismului, ideea naţională ca principiu istoric, s'a afirmat de timpuriu.

Când au venit Ungurii în Panonia în Ardeal exista o poporaţie românească bine închegată; iar Principatele se aflau în ipostas de consolidare.

Românii din Ardeal ţin piept expansiunei Maghiarilor peste Tisa. Şi aceasta este primul moment de afirmare al ideii naţionale, în mod *instinctiv.*

Ajungând Ungurii în conflict cu Principatele independente, conducătorii lor aplică în apărarea românismului principiul ideii naționale.

Odată cu închegarea Principatelor ideea națională în mințile voivozilor devine o funcțiune psihologică *conștientă;* iar în sufletul poporan trăește: *instinctiv.*

Șirul de voivozi din epoca eroică a medievalismului nostru războinic, au aplicat principiul ideii naționale în toate ocaziunile politice. Și antagonismul ivit între poporația de baștină a Daciei și elementele năvălitoare dela nord și dela sud, au prilejuit liber afirmarea principiului ideii naționale în cadrele istoriei noastre.

După epoca de aur a medievalismului românesc, ideea națională în trecutul nostru istoric cade în amorțire. Și dispare din mintea conducătorilor pe tot timpul domniilor fanariote. Insă, acest principiu trăește viu în sufletul poporan, acolo unde rezidă trăinicia noastră psichologică.

La 1821, în mișcarea lui Tudor. ideea națională se afirmă cu putere. Și în cursul întregului veac al XIX-lea această „idee" a ieșit necurmat la suprafață. Tot în veacul al XIX-lea, ideea națională ca principiu trece sub peana celor mai distinși scriitori din mișcarea noastră cărturărească, fie pe tărâmul teoriei pure — *Eminescu* și *V. Conta* — fie în domeniul beletristicei — *Gr. Alexandrescu, Vasile Alexandri, Eminescu,* etc.

In istoria noastră, însă, principiul ideii naționale niciodată nu s'a aplicat mai fructuos în urmări ca în pasul salvator din 1916. Căci, participarea noastră la războiul mondial, a adus cu sine *aproape* integrarea naționalităților române, din punct de vedere etnic și teritorial.

*

Intre Jidani și lumea creștină a existat dealungul veacurilor cel mai profund antagonism.

Antagonismul a pornit încă de pe timpul lui Isus.

Intre Isus și Jidani a subsistat un conflict isvorât din felul opus de a funcționa a două psichologii: pe deoparte în Isus se întrupa un altruism uman și etic; iar pe de altă parte în sufletul intelectualității jidovești trăia acel egoism religios strâmt și abject.

La început poporul jidovesc nu l-a urât pe Isus. Abia dupăce blestemul biblie a prins a apăsa pe Jidani, ei au început a urî doctrina salvatoare blândului ieșit din Nazaret.

Când creștinismul a trecut peste granițele Palestinei și grație cuvântului plin de har al apostolului Pavel, a prins a cuprinde gintile, Jidanii au început opera de subminare a învățăturei lui Isus. Și cât de mult se va fi bucurat poporul ales, când va fi auzit, că societatea coruptă a lui Tiberiu, dă pradă fiarelor în circuri pe cei mai inofensivi oameni ai Imperiului!...

Până la căderea Romei sub barbari, Jidanii se răspândesc pe cuprinsul Europei, încât în tot cursul evului mediu ei duc mai departe opera de subminare a lumii creștine.

Odată cu creiarea condițiunilor economice complexe, Jidanii intră activ în viața comercială. Incât asistăm la un proces dublu de luptă față de lumea non-iudaică: *pe frontul religios și pe cel al comerțului.*

Jidanii acaparează capitalurile, așa că deodată cu formarea marilor industrii — în pragul istoriei contemporane — ei pun mâna pe industria mondială, periclitând astfel interesele naționalităților dintre granițele Europei și Americei. Astfel că în prezent Jidovii reprezintă regalitatea banului. Fără să aibă în schimb cea mai elementară morală.

*

Astăzi, lupta cea mai acută între elementul talmudic și cel creștin, pe tot cuprinsul Europei, se dă între hotarele României-Mari. De oarece, nici o țară de pe bătrânul continent, nu înglobează un număr mai mare de Jidani, ca țara noastră.

Jidanii în România dețin aproape integral viața economică. Ei au în mâini comerțul. Și din branșa comerțului sunt stăpâni în special pe cârciumi — arme de distrugere ale poporului românesc.

Industria este acaparată de Jidani. Au năvălit în orașe; deoarece aici se câștigă banul mai ușor. Și trebue notat că chiar o parte a pământului și a pădurilor sunt exploatate de Jidovi.

Pentru a istovi elementul de baștină, Jidanii strâng bani și apoi transformă pe creștin în slugă — dacă pot.

Cum istoria ne arată că principiul ideii naționale este o realitate a ei, noi astăzi trebue, să uzăm de această „idee", ca și înaintașii noștri. In prezent cel mai mare pericol pentru românism îl marchează Jidanii. Și fiindcă ideea națională ca principiu istoric ne arată o vastă experiență, trebue, să ne folosim de aplicarea acestei „idei", ca de cea mai salvatoare categorie pentru apărarea neamului românesc.

Marin Dragnea.

Prin conștiința națională

Veacul al XIX a fost frământat de principiul de naționalitate. S'au făcut mișcări, s'au adus sacrificii și s'au obținut realizări — în parte.

Principiul s'a ridicat și a fost produsul ideologiei moderne în organizarea societăților Revoluțiunea franceză a mișcat lumea. S'a spus: om liber și în consecință, popoare libere!

Dacă veacul al XIX nu a desăvârșit triumful principiului pentru toată lumea, în schimb, acesta s'a realizat prin războiul mondial.

Și dacă ne întrebăm care a fost stimulentul luptei, care a fost forța de rezistență; ce anume ne făcea să ne simțim tari, să nu desnădăjduim chiar când materialicește eram mai slabi, care era credința care ne oțelea, trebue să răspundem: *conștiința națională împreunată cu sentimentul de drept.*

Un mare jurisconsult german *R. von Ihering,* scrie: „puterea unui popor echivalează cu puterea sentimentului său de drept" și că „nimic n'ar putea provoca o schimbare sufletească atât de repede și puternică în temperamentele cele mai timide decât violarea dreptului".

„Puterea de reacțiune a sentimentului de drept în contra violării ce i se face este o probă despre sănătatea sa".

„Toate rezultatele mari... au trebuit eluptate pe calea celei mai înverșunate lupte; și nu arareori torente de sânge ne indică drumul pe care a înaintat dreptul".*

Când conștiința națională este întărită de ideea că lupta se dă în numele dreptății, idealul cu siguranță se înfăptuește.

Noi am trăit pentru acea unitate națională și politică fără de care nu ne simțim asigurați în fața națiunilor.

Noi am pornit lupta în 1916 și am rezistat în Moldova, mai mult prin forța sufletească, prin conștiința națională decât forța materială.

Se spunea că toate munițiile „nu înseamnă nimic fără de: inimă caldă, voința nesguduită, pornirea frățească spre concordie, uciderea în conștiința fiecăruia dintre noi a acelui demon mai rău decât toți demonii, care este grija intereselor proprii și satisfacerea propriei vanități".

* R. von Ihering: „La lutte pour le droit", pag. 8. 42, 55.

Şi aşa a fost!

Inainte de începerea războiului, în 1915, ce se nizuia prin toate discursurile înflăcărate ce se rosteau, decât trezirea, mişcarea tuturor sufletelor şi potrivirea pulsului fiecăruia la pulsul general al ţării, a naţiunii, care se frământă pentru un ideal?

Şi ce era toată această sensibilitate colectivă dacă nu conştiinţa naţională?

Şi când se spunea (în 1915): „datoria noastră este aceea ca peste sângele luptelor de azi să facem să treacă un cât mai curat, mai înviorător şi mai sfânt izvor, pornit din sufletul neamului românesc întreg", ce se cerea? Nu conştiinţa naţională?

Prin conştiinţa naţională am trăit, am învins şi trebue să trăim, ca să fim învingători. Să lucrăm după cum ne dictează aceasta şi atunci ne-am făcut datoria.

Naţiunea e garanţia cea din urmă a frăţiei efective. Vom lăsa la o parte visul deşert, utopia înfrăţirii universale (internaţionalism, umanitarism, falşă democraţie) şi vom recunoaşte ca singura realitate supraordonată individului naţiunea.

In felul lui A. Comte, am spune, că ne îndreptăm dela o fază metafizică (unde ne-ar duce internaţionalul-umanitarist) spre una ştiinţifică, adică pozitivă.

Ioan Stoia
stud. în drept.

SCRISOARE DIN ORADEA

Ne sugrumă Jidanii!

In zilele trecute intrasem grăbit pe o stradă din oraşul nostru. Cât vedeai cu ochii tot prăvălii închise. O linişte de mormânt îţi făcea impresia unui oraş blăstămat din poveştile, pe cari le ceteam în fragedă copilărie. Mă uit la ceas: 4·30. Cum se poate, mă gândesc eu, că încă nu s'au deschis prăvăliile la ora asta? Eram distras de altfel şi adâncit în gânduri. Nu voiam să-mi pierd firul. La un colţ de stradă, îmi izbeşte timpanul o ciorovăială, pe care nu o înţelegeam. Apucând la stânga, văd o mulţime de „fii ai poporului ales" vorbind vehement şi gesticulând energic. Perciunii şi bărbile lor zbârlite, apoi „coada de vulpe" din jurul căciulei, unora le dădea o expresie îngrozitor de hidoasă. Ochii lor răutăcioşi, incrustaţi în sânge şi expresia feţelor împreunate cu gesturile lor mi-au amintit între altele o discuţie avută cu un pui de jidan, care cu aceleaşi gesturi şi expresie a ochilor terminase prin a zice, că „trebue să moară" (!) aceia, cari fiind la cârma ţării permit să se petreacă lucruri (mişcările studenţeşti; întrunirile diferite ţinute de conducătorii L. A. N. C.), care le strică lor legăturile şi creditul în streinătate. Pe atunci erau „Liberalii" la putere. Cine ştie asupra cui vor fi pronunţat sentinţa: „trebue să moară"! acest gălăgios grup de jidani, dar atâta a trebuit să constat, că într'adevăr suntem într'un oraş blăstămat în realitate, unde la tot pasul dai peste lipitori şi vipere, care şi în ziua lor de odihnă (era o zi de Sâmbătă) nu găsesc altă îndeletnicire decât a spori otrava şi în colţuri de stradă. De Dumineci, când sub firma „aperitivelor şi delicateselor" pot otrăvi publicul toată ziua, nici nu mai vorbim.

Nu mai putem suporta! ne pătrund dinţii prin buze, reţinând izbucnirea provocată de obrăzniciile jidoveşti. Şi oare pentru ce trebue să suferim astfel în ţara noastră liberă?

Iată ce trebue să vedem: In ziua eroilor, în urma slujbei ţinute la monumentul ridicat în amintirea celor 800.000 părinţi, fraţi şi fii ai celor, cari am rămas încă în viaţă în urma groaznicului război, s'a trecut la o altă parte a cimiterului pentru a se face sfinţirea grâului şi rugăciunile pentru buna roadă a pământului, după cum se obicinueşte în biserica noastră creştină.

Intre alţi asistenţi erau şi nişte cercetaşi.

Aceştia mi-au trezit amintiri din acele zile de grea cumpănă pentru poporul nostru, când se purtau cele mai sângeroase lupte, pentru apărarea pământului rămas încă liber în Moldova, în urma invaziei germane şi mârşavei trădări ruseşti, acele lupte, cu al căror sânge s'a înregistrat dreptul la viaţă şi desvoltare a poporului român într'un Stat liber românesc!

Atunci şi noi, care ne refugiasem din Ardeal, intraserăm cu tot avântul copilăresc la cercetăşie pentru a da o mână de ajutor cât de plăpând acelora, cari se întorceau sângerând cu rănile deschise de furia plumbilor inamici. Eram şi noi, mărunţei, rău hrăniţi şi mai ales rău îmbrăcaţi însă aveam un suflet copilăresc curat, din care izvorea toată încrederea în victorie. Cercetaşii din timpul acela se cereau să fie lăsaţi pe front pentru a lupta cu arma în mână!

Fui trezit din visul amintirilor şi silit să mă văd în faţa realităţii, de *nişte gesturi obraznice: Un „cercetaş" schimonosindu-şi trăsăturile feţei, legănându-se pe jumătate înainte şi înapoi, holbând ochii, cu mâinile întinse scotea o voce înfundată din adâncul pieptului şi borborosea cum înţelegea el: „Domna milueste . . . áááldott legyen a föööld. . ."*

Da, era un grup de pui de viperă, îmbrăcaţi foarte elegant în haine de cercetaşi şi îşi petreceau în felul acesta în timp ce preotul săvârşea serviciul divin!!!

Noi n'am fi fost în stare să facem asemenea crime, când eram şi noi copii tot aşa ca şi ei acum. N'am fi fost capabili de atâta obrăznicie nici fată de duşmanii cu care era conflictul deschis. Nu! pentrucă noi eram *români cercetaşi*, iar nu „cercetaşi români" cum sunt aceşti pui de şarpe, cari profanează în felul acesta uniforma, care pentru noi era atât de sfântă. Nu! pentrucă noi eram pătrunşi şi însufleţiţi de „jurământul" şi „legea cercetaşului", pe care o rosteam în toată dimineaţa ca pe un fel de rugăciune. Nu! pentrucă noi făceam cercetăşie ideală necesară, nu cercetăşie de lux ca ei acum.

Aceasta şi alte lucruri similare — pe care le observăm cu toţii zilnic — îmi iau puterea de a mai tăcea, mă rod la suflet şi mă silesc să le comunic şi altora, cari simţesc ca mine. Găsesc prin aceasta o mică uşurare a durerii.

La câteva zile, după ziua eroilor, trecând spre casă, văd în vitrina unei cofetării cuşer „mogen-dovid"-ul în dimensiuni bătătoare la ochi, împletit din vineţele (flori de câmp ce cresc printre grâu) şi romoniţe. Era expus par'că spre a-şi bate şi mai mult joc de noi, care dacă purtăm svastica, suntem priviţi cu nişte ochi scăpărători de furie şi din partea jidoviţilor noştri. Svastica îi îndreptăţeşte să ne considere drept criminali! Noi însă în ţara noastră liberă, românească trebue să tolerăm şi nici să nu ne revoltăm la vederea colţurilor lui Iuda, cari rânjesc spre noi din toate părţile!

La 20 Mai iară nu-mi mai încăpea amărăciunea în suflet, văzând un cârd de ţărani români cu mogen-dovid de tinichea arămie atârnându-le pe piepturi, cu pantlica sfântului nostru tricolor!

Orașul era arborat cu drapele, venise la Oradea dl primministru Averescu. Am oprit pe unul din țărani „medalionați“ și l'am întrebat, că de unde are acea insignă. „Dela dl Averescu“! a fost la conicul lui răspuns.

Observând de aproape insigna, erau foarte bine în relief cele două triunghiuri încrucișate. Cuvintele: „Muncă, Cinste, Legalitate, Averescu“ formau un cerc în interiorul căruia se vedea figura dlui general, cam primitiv reliefată, ca și cum ar fi fost acoperită de un voal, ori cum îmi închipui, că va fi văzând omul, căruia îi e pusă „unghia în gât“ în momentul când începe a-și pierde simțirea.

In tot cazul această insignă caracteristică mi-a dat foarte mult de gândit. Oare cum se simte bravul General Averescu, eroul din războiul pentru întregirea neamului — iar nu politicianul — (e în haine militare pe insignă) încadrat în mogen-dovid? Intr'adevăr să fie legat la ochi ca să nu poată pătrunde în miezul acestui simbol? Oare din a cui inițiativă s'a executat acest tip de insignă și oare cu ce intenții sau explicații s'a realizat „medalia“. Ce-și vor fi zicând și cum vor fi râzând pe înfundate perciunații plini de satisfacție și încredere, văzând pe „conducătorul țării românești întregite“ strâmtorat și sugrumat de mogen-dovid? Și oare cum se poate împăca simbolul sfânt al tricolorului nostru, cu simbolul celor două triunghiuri încrucișate?

In sfârșit, oare când își va putea vedea cinstitul și muncitorul țăran român rătăcirea, în care e înbrâncit cu atâta măestrie răutăcioasă de mâna criminală a lui Iuda?

Conducători ai L. A. N. C.! Numai voi cu cinstita și româneasca voastră activitate veți putea salva acest popor de pericolul ce-l așteaptă, numai voi îl veți putea opri în drumul spre prăbușire în prăpastia, în care e mânat și ademenit de Iuda. Facla naționalismului curat, pe care o purtați voi îi va arăta drumul adevărat spre viață și fericire!

Atunci! și numai atunci vom scăpa de robia josnică a jidanilor, care e mai rușinoasă decât a fost cea turcească sau cea fanariotă.

Nu mai putem respira aerul infectat de jidani! Ne sufocăm! Popor oțelit în suferințe, încă nu-i târziu! Deșteaptă-te!! urmează drumul arătat de cei îngrijorați de soartea ta!

Oradea-Mare, la 24 Mai 1926.

A. Literat
licențiat în drept

SCRISOARE DIN VALEA LĂPUȘULUI

Dreptatea ciomagului

Din timpurile cele mai îndepărtate și până în zilele noastre se trasmite din generație în generație zicătoarea, că adevărata judecată, și cea mai dreaptă, — pe care o poate aplica poporul nostru, fără a face cunoștința paragrafului legii, cu nasul de ceară a cutărui lege, — „e judecata ciomagului“. Acest popor înhămat la carul iobăgiei veacuri dearândul a fost exploatat de cele mai barbare și nesațioase neamuri pripășite niște-mir de unde, pe aceste plaiuri, cari formează talpa leagănului lui. Și când suferințele lui nu mai aveau margini, iar durerea îl fulgera prin măduvă, punea și el mâna pe arma cea mai simpatică lui — pe ciomag — și sdrobind capetele hidrelor nesațioase, își făcea singur dreptatea.

Oțelit și lămurit prin focul suferințelor, în sfârșit i-a sunat și lui ceasul mântuirii. Dar odioșii atentatori de ieri, încă nu se alintă, ci recurgând la cele mai meschine mijloace, caută a suge și azi sângele răbduriului popor.

Toate lanțurile iobăgiei, toate birurile fanariote și toate loviturile cnuturilor sfâșietoare de carne, sunt o nimica pe lângă roaderea sistematică la rădăcina neamului românesc a desfiguratului popor rătăcitor, care poartă și azi în spinare blăstămul cerut de cărturarii lor cu ocazia osândirii Răscumpărătorului lumii.

Acest neam murdar de guzgani sau șobolani caută cele mai dosnice locuri, unde se află putrăjuni și corpuri discompuse, — scurmă, roade și înghite cu lăcomie diabolică orice fărmitură izolat, — de multeori chiar sub controlul autorităților în drept. Caută a exploata neștiința poporului dela sate și sub fel de fel de vrăjitorii, scamatorii și prorocii nimicitoare, cutreeră țara sugând laptele dătător de viață a copilului din leagăn și neajutorabil.

In timpul din urmă o ceată vagabondă de derbedei și pungași îndrăzneți și-au ales ca teren de exploatare, izolatul ținut din „Valea Lăpușului“. Bâlciurile săptămânale și de țară din Târgul-Lăpușului le îmbia un bun prilej de a da cele mai îndrăznețe lovituri printre țărani orbiț și ne luminați asupra faptelor acestor hiene înghițitoare de cadavre.

Cu lingușeli de copoi se târau până la autoritățile locale și-și prezentau obișnuitele autorizații, — de cari nu dubitez că erau false — în baza cărora li-se permitea a-și exercita diferitele jocuri de noroc, cu cărți, cu popice, cu degetare sub care se ascundea o muscă moartă etc. Factorii competenți din fruntea autorităților în drept nu-și dădeau seama ce vipere veninoase încălzesc cu permisele lor și stăteau neputincioși ca copiii nevinovați într'o mână cu permisul iscălit de alți factori mai superiori, iar cealaltă o întindeau la spate și recitau îngânând copilăreasca zicătoare: „umple coșu la moșu, că de nu li-'mplea mâna așa ți-a sta“!...

Și a dăinuit acest atentat național, aproape un an.

In ziua de 18 Martie a. c. cu ocazia unui bâlciu suplimentar din Târgul-Lăpușului din nou a apărut această ceată de pungași încrezători. De data aceasta însă li s'a înfundat norocul, căci s'a apropiat de taraba lor proprietarul Nicolae Perhaita din Târgul-Lăpușului. Cu iscusitelei observări de detectiv a urmărit pe unul din acești excroci, pentru ca să se convingă singur de manoperele descendentului lui Iuda. Cu ocazia mutării unui degetar a observat șarlatania și rupând zăgazurile inimei a izbucnit din el adevărata conștiință națională, făcându-l răspunzător pentru fapta-i mârșavă comisă față de un țăran neajutorabil. O singură vorbă îndrăzneață a fost deajuns ca pângăritul să înceapă a schimba fețe, a tremurat și a căutat loc de refugiu, pentrucă știa ce-l așteaptă. In momentul următor poporul excrocat s'a înfuriat și punând mâna pe credincioasa-i armă — pe ciomag — a început a-și face singur dreptate față de șobolanii nesațioși.

O, cât de minunată și binevenită și adevărat-națională a fost salvatoarea faptă a fratelui Perhaița.

In acest moment s'a pus baza unei adevărate răsadnițe, de unde se vor putea alimenta multe cunoștiințe ascunse în spuza incapacității și a momelelor banului lui Iuda.

Ostași ereștini! Strângeți-vă rândurile sub steagul L. A. N. C. Puneți mâna pe armele recomandate de „căpitanul“ acestei ligi și fără cruțare retezați capetele acestor vampiri sugători de sânge creștin, căci se apropie ceasul răfuelii.

Și să fie deviza noastră: „Isus, crucea, regele și națiunea“!

Nicolae Cristea
preot-învățător.

Regionalismul Facultății de drept din Cluj

Primim la redacție următoarea scrisoare:

Dsale

Dlui Decan al Facultății de drept, profesor Traian Pop Cluj

Constatând, că în ședința Consiliului din 9 Iunie 1926 cu prilejul alegerii decanului, s'a inaugurat la Facultatea noastră sistemul de a face imposibilă alegerea profesorilor „regățeni“ la demnitatea de decan, subsemnatul, neputând admite să mi se zădărnicească, prin forța brută a majorității, realizarea dreptului ce izvorește din aceiași situație, care îmi impune și datoria de a participa la consilii, vă fac cunoscut că, în consecință, mă consider deslegat de obligația de a mai participa la vre-un consiliu al Facultăți.

Vă informez, că această hotărâre am comunicat-o Rectorului; și întrucât desvălue o mentalitate regională stă după 7 ani dela Unire în cea mai înaltă instituție culturală de dincoace de Carpați, am socotit de datoria mea să o împărtășesc prin presă, și opiniei publice.

Cluj, 10 Iunie 1926

I. C. Cătuneanu.

Fără nici un comentar!

Din nevoile Moților

Drept ecou al sbuciumărilor și suferințelor, din cetatea de vest a românismului, din Țara Moților, Românii de bine zi'ele acestea au putut aplauda, programul de ajutorare a Moților, preconizat de inimosul și vrednicul fiu al Munților Apuseni dl E. Dandea și sugestiunile date de dl dr Dominic Stanca într'o scrisoare deschisă publicată în ziarul „Biruința“.

Imbunătățirea situației economice, remedierea situației sanitare, iată cele două probleme, cari stau la baza programului pentru venirea în ajutor a poporului mucenic.

Cine cunoaște deaproape Țara Moților își dă seama, că alături de aceste probleme, problema culturală așteaptă o grabnică rezolvire. Particularismul Munților Apuseni în ce privește rezolvirea problemei culturale, prezintă aceleași măsuri speciale ca și problemele de ordin economic și sanitar.

Satele Munților Apuseni sunt împrăștiate pe întinderi de zeci de km. Drumul la școală în toiul iernii este anevoios, uneori imposibil de străbătut de copiii Moților.

Penalitățile legii învățământului primar sunt ineficace, în fața acestor realități. Inlăturarea acestor piedeci naturale, pentru combaterea întunerecului și analfabetismului în Munții Apuseni, Statul o poate face prin înființarea de 2—3 școli într'un sat după așanumitele „cringuri“ (satele sunt împărțite în mai multe cringuri).

Incercarea aceasta s'a făcut cu succes în satul meu natal, în Câmpeni, unde cringul „Capsa“ are școala și învățătorul lui.

O altă greutate a problemei culturale în Munții Apuseni, este recrutarea Corpului Didactic. Salarul mic, traiul greu, favorul ce-l au „la țară“ cum spune Moțul Câmpiei, unde școlile sunt împroprietărite împiedecă pe absolvenții de școli normale să se stabilească în „Țara Moților“. Statul este dator să încurajeze prin o salarizare specială și echitabilă recrutarea Corpului Didactic în acest ținut.

O altă măsură eficace pentru recrutare de învățători în Munții Apuseni este școala normală din Abrud, unde Statul să pregătească pe cheltuiala lui din fiecare sat câte 2—3 băeți, pentru menirea de-a împrăștia lumină și învățătură pe plaiurile unde trecutul vitreg a lăsat drept moștenire, pietrișurile și mărăcinii întunericului.

Sunt 8 ani dela unire și testamentul eroului martir „Avram Iancu“ sintetizat în cuvintele „fericirea națiunii“ nu și-a găsit realizare în Munții Apuseni.

Astăzi, când pe orizont se zăresc oameni, cari sunt pe drumul faptelor le spunem: Cu Dzeu înainte executori testamentari ai eroului dela Țebea! Nu uitați însă din programul dvoastră ridicarea culturală a Moților, preludiul îmbunătățirii situației economice și sanitare.

I. N. Palade
student în drept

„Hienele“

Sunt 7 ani, de când în automobilul împins îndrăzneț mult înaintea trupelor, viteazul comandant al grupului de nord generalul Traian Moșoiu, cu fața iluminată de glorie și emoția clipelor de măreție ale biruinții, în numele M. S. Regelui Ferdinand I a adus la Oradea-Mare libertatea, împlinind cuvântul Istoriei. Clipa prorocită de glasul atâtor oameni mari ai neamului, s'a împlinit prin vitejia și sacrificiul fraților din vechiul regat și statornicia sufletească a noastră întărită în focul credinței și a umilirilor îndurate în cursul veacurilor de sclăvie. A fost momente înălțătoare... împlinirea visului de veacuri a întregirei neamului.

Astăzi ce grozavă este prăpastia deschisă în sufletele noastre, în cei 7 ani în cari ar fi trebuit să se muncească pentru desăvârșirea victoriei neamului românesc nu s'a făcut nimic doar atât că se aruncă cuvinte de ocară dintr'o parte și din alta a Carpaților...

Am luat parte la luptele electorale cari s'au dat acuma, am văzut cum acel politician care în sala Teatrului Național din Cluj a ținut faimoasa conferință despre „Ideia Națională“ a înțeles să fie de dragul osului de ros, călăul ideii naționale, s'a aliat cu toți dușmanii neamului, am văzut în timpul campaniei electorale cum maghiaro-evrei se organizau, făcând manifestații ostile Statului și poporului român, iar românilor nu li s'a dat dreptul să se întrunească. Unguri și evrei au ridicat arcuri de triumf, muzicele cântau marșul lui Rakocy și treicolorul maghiar fâlfăia la 5 km de graniță în județul Bihor. Prefectura județului după 7 ani de stăpânire românească după multe insistări a aprobat câteva întruniri și pentru organizația tuturor românilor cinstiți pentru L. A. N. C. cu condiția *„ca să nu se folosească steaguri“*. Am înțeles. Adecă treicolorul nostru este oprit. Umiliți și rușinați, în fața forței brutale, care a înțeles să pălmuiască ce avem mai scump, am încercat totuși să ducem cuvântul adevărului însă la ordinul prefecturei am fost opriți, luptătorii noștri arestați și bătuți, luptătorul nostru mechanicul Fodor a fost ținut arestat 24 ore fără mâncare pe simplul motiv că a împărțit câteva manifeste. Până când noi eram încătușați din ordinul poetului care a cântat suferințele Ardealului, candidații partidului maghiar (nici nu se vorbea de partidul poporului) sub paza soldatului român țineau întruniri, au pronunțat discursuri înflăcărate, în cari au atacat Statul și poporul român cum s'a întâmplat în comuna Aleșd, unde candidatul partidului maghiar, Veisz a spus *„acuma e timpul să ne eliberăm, pentru că noi înaintați în cultură nu putem fi conduși de un popor prost și incult“*.

Am văzut cum pe acei luptători,

cari au dat cele mai strălucite pilde, de abnegaţie şi împlinirea datoriei, a căror ideal a fost şi este desrobirea şi fericirea neamului, pentru care scop n'au cunoscut nici piedeci, nici frică şi nici capitulare în faţa duşmanilor naţiunei noastre, i-am văzut bătuţi, arestaţi, chiar ameninţaţi să fie împuşcaţi de către soldatul român, am văzut cum după dl dr Dumitru Lascu au tras salve soldaţii şi numai ca prin minune a scăpat să nu fie ucis în ţara lui, p. ntru care a sacrificat totul.

Vrajba între partidele politice nu cunoştea margini. Se arunca unul asupraaltuia, cu o furie nebună. Ungurii şi evreii îi privea cu ironie. La o întrunire unde din întâmplare au sosit la aceiaş oră şi corifeii partidului naţional şi corifeii partidului maghiar zis şi al poporului se apostrofau cu cuvintele:

„Hoţi", „licheiele", „şarlatani" etc. din vechiul regat.

„Boangheni", „incapabili", „proşti" din Ardeal. Poporul tăcea şi tăcerea poporului a fost verdictul de condamnare a partidelor politice, cari au uitat tot ce e sfânt de dragul puterei, nu-şi aduc aminte de trecut, de lungul şireag de luptători, legaţi în lanţuri şi scuipaţi de stăpânitorii de ieri, de acei călăi, pe cari în scurt timp îi vom vedea în Parlamentul român...

Nu-şi aduc aminte de acel cântec biruitor care trebuie să răsune şi azi în sufletul fiecărui bun român:

Ardealul... Ardealul... ne cheamă... şi sutele de mii de ostaşi au plecat să moară pentru desrobirea Ardealului, şi în luptele grele cântecul se însufleţea, acoperea urletul tunurilor, amorţea pe buzele celor ce muriau cu faţa senină pe pământul desrobit, pe mormântul martirilor noştri cari ne-a înfrăţit pe veci prin jertfa lor. Pe aceste morminte sfinte hienele ticăloase a haitelor de politiciani spurcă cu urletul lor unirea sufletească, acompaniaţi de către marşul lui Rakocy şi sub treicolorul maghiar...

Blestemul neamului întreg cade asupra politicianilor inconştienţi din Regat şi asupra secăturilor politice din Ardeal, cari au murdărit cu ambiţiunea şi pofta lor de îmbogăţire, dragostea de frate şi unitatea sufletească a românilor de pretutindeni, făcându-se sclavi streinilor în ţara noastră câştigată cu atâta jertfă.

Ceasul din urmă a sunat. Poporul se deşteaptă. Pedepsirea politicianilor inconştienţi nu va întârzia mult.

Octavian G. T. Lascu

Cum aplică dl Goga şi partizanii săi „Ideia Naţionala"!

Reproducem mai jos numele deputaţilor jidani aleşi pe lista guvernamentală, împreună cu numele parlamentarilor români, cari s'au simţit bine să se aleagă pe aceleaşi liste cu Jidanii următori

La Cameră la Cernăuţi: Dori Popovici, Boris Velehorski, **Mayer Ebner,** Alfred, Kohlruss, Const. Smerecinski.

La Cameră la Durostor: **Jaques Jaroslavici,** Cr. Bolintineanu, P. Papacostea.

La Cameră la Soroca: Niţă Sergiu, Ion D., Dencicof Şt., **Wurmbrandt Marcu,** Rusu Ion.

Senatori la Cluj: Popa Dăianu, **Artur Balog.**

La Cameră la B aşov: Petrovici, *Szele Béla.*

La Senat la Lapuşna: N. D. Iordăchescu, Vasile C. Brăescu, **Leiba Tirelsohn.**

La Cameră la Bihor: Octavian Goga, Ioan Iacob, Adrian Desianu, Eugen Rotzo, Petru Papp, Nicolae Troescu, Gr. Pop şi Victor Filip, **Alex. Weiss.**

*

Pentru ca publicul românesc să poată judeca sufletul de politician, lipsit de ori ce criteriu moral şi patriotic, gata de ori ce tranzacţie, spre a ajunge la avere şi putere, amintim spre a fi stigmatizaţi precum merită şi despreţuit de întreaga suflare românească pe senatorul averescan protopop *Ilie Dăianu,* care a consimţit să candideze alături de ungurul *Artur Balogh,* ales acum senator, care până la venirea guvernului Averescu, a lucrat ca duşman făţiş al Statului român reprezentând la Liga Naţiunilor toate bârfirile Maghiarilor contra României; amintim aici pe deputatul *I. Petrovici,* actual Ministru, fără portofoliu şi profesor la Universitatea din Iaşi, care a consimţit să candideze pe aceiaşi listă, în judeţul Braşov, alături de Jidanul *Szele Béla,* ales acum deputat, faimos prin campania lui duşmanoasă contra poporului român şi a iubitului nostru Suveran.

Judecaţi iubiţi cititori degradarea morală şi lipsa de patriotism, de care dau dovadă tocmai aceia, chemaţi prin situaţia lor să aducă exemple de intransigenţă şi mândrie a neamului întregit: un protopop şi un profesor universitar! In zadar domnule protopop şi domnule profesor universitar mai încercaţi prin vorbe făţarnice să faceţi educaţia noastră, din preajma altarului sau dela înălţimea catedrei, când aveţi neruşinarea să vă călcaţi îndemnurile şi îndrumările teoretice imediat ce prilej vi se oferă. Sunteţi simpli vânturători de vorbe goale, pe care opinia publică adevărat românească, le însoteşte cu dispreţul cuvenit.

Alegerile în Bihor

Mai mulţi ţărani din com. Vârciorog (Tileagd) ne-au trimis următoarele rânduri:

Vârciorog, la 30—V—926.

Stimaţi Conducători ai L. A. N. C. Cluj.

Noi locuitorii comunei Vârcirog, adunaţi în jurul zvasticei, vă rugăm şi vă împărtăşim, unele dorinţe şi unele necazuri de ale noastre. In primul rând, modul de brutalitate cu care am fost trataţi noi în timpul alegerilor, de către Domnul pretor al plasei Tileagd, precum şi de Notarul din Şerghiş Domnul Gh. Drila. Ştiind că noi suntem cuzişti ne-au batjocorit şi ne-a făcut de râsul lumei, ducându-ne între baionetele jandarmilor. A fost ordin ca comunele cele mai depărtate, să voteze mai repede, au votat notariatul nostru, abstragând comuna noastră, crezând că aşa va influenţa asupra lor, ţinându-i între baionete flămânzi până dimineaţa. Dar noi am zis că stăm şi o săptămână nemmâncaţi, luptând pentru dreptate. Primarul, notarul, preotul au spus că putem merge acasă fără să votăm că răspund ei. Insfârşit noi am stat până la urmă iar în ziua următoare, Pretorul cu Notarul sau deplasat în comuna noastră cu atomobilul şi au început să ne ameninţe iar celor ce le-au promis că vor vota cu steaua le-a dat trăsuri să meargă la alegeri de senatori şi a spus că bătrânii sunt mai cuminţi, dându-le băutură.

Vă rugăm să puneţi în Libertatea pe Dul Gh. Drila notar şi pe Primarul din Vârciorog. Acum e dorinţă. Noi avem cumpărat steagul cu svastica şi vă rugăm să veniţi ca să-l sfinţim. Am cere pe dul A. Cuza, C. Z. Codreanu, Tit. Malai, Prof. Cătuneanu şi mai mulţi tineri studenţi. Altfel îşi bat joc de noi. Vă rugăm să ne avizaţi când veniţi, ca să fim mai multe comune, şi să facem o primire ca să ne pomenească tot Bihorul.

Cu stimă:

Ştefan Capota şi soţii.

Dela alegerile din judeţul Turda

— Ţăranii bătuţi până la sânge —

Alegerile în judeţul nostru s'au făcut în mijlocul unei terori nemai pomenite. Aşa la secţia din Tureni, unde plutonierul de jandarmi a asistat pe preşedintele secţiei în localul de votare, intimidând pe alegăgători.

In ziua alegerilor pentru Cameră ţăranul Nistor Alexandru din Cipăieni a fost bătut de dimineaţă până seara pentru simplul motiv, că este vicepreşedintele L. A. N. C. din acea comună.

In comuna Albab au fost bătuţi alegătorii pe simplul motiv că se credea despre ei că nu sunt aderenţii guvernului.

Nici secretul votului n'a fost păstrat. Candidaţii partidului averescan au desfăcut buletinele alegătorilor când eşeau din gheretă şi-i ameninţau când vedea că n'au votat cu ei.

Partidul poporului avea dreptul să răspândească manifeste chiar în zona de votare.

Alegătorilor unguri li s'a servit băutură de către însuşi prefectul judeţului chiar în ziua de alegeri. Li se permitea ungurilor orice numai ca să voteze cu ei. Indrezneala ungurilor a mers aşa de departe încât azi eşti silit dacă întri într'o prăvălie ungurească să vorbeşti ungureşte, altfel nu eşti servit. Aşa a făcut librarul Füssy răspunzând unui student român că „nu cunosc limba valahă".

La secţia de votare din Viişoara secretarul unei comune a adus o ceată de jidani perciunaţi şi i-a aşezat în fruntea alegătorilor ca să nu aştepte „domnii"!

Din 45.000 alegători n'au votat 18.000. Comune intregi au fost oprite dela votare. Aşa comunele Poşaga Runc, Rediu şi Aiton etc. . . . La secţiile de votare de la munte numai jumătate din alegători au votat.

Partidul poporul s'a ales numai cu voturile ungurilor, ca să-şi păstreze acele 40% era silit să oprească restul alegătorilor. *Corespondent*

„Refugiaţii"

Sunt ani de atunci, când un ordin venit de sus, punea în vedere ostaşilor noştri însărcinaţi cu paza frontierei dela Est, să nu permită pătrunderea pe pământul Basarabiei nici unui individ de peste hotar.

Infernul de peste Nistru însă, făcea pe mulţi care deşi poate auzise ce-i aşteaptă la malul românesc al Nistrului, să-şi ia inima în dinţi şi să încerce a-şi găsi un adăpost asigurat la noi în ţară. Dar ordinul se respectă şi sărmanii Urcainieni, Ruşi ba şi Moldoveni, căci sunt şi de aceştia destui dincolo de Nistru, întâmpinaţi de somaţiile ostaşului nostru, erau nevoiţi în cel mai bun caz, să se întoarcă în ţara transformată de Jidovi în pustiu şi unde lor creştinilor nu le era rezervată decât durerea şi ruşinea.

„. . . . . .în noaptea de X—Y va trece frontiera prin punctul Varniţa 60 de familii de Ucrainieni pe care le veţi primi şi conduce în lagăr".

Şi pentrucă ordinul se execută, fiind şi acesta ordin cu singura deosebire că era, „confidenţial", se execută, şi cele 60 de familii în loc de a fi întâmpinate cu focuri de armă, erau conduse în lagăr, pe pământul Basarabiei, nesocotindu-se astfel prima hotărâre.

Surpriză mare avu ostaşul nostru a două zi de dimineaţă când îi fu dat ochilor să vadă că cele 60 de familii primite pe departe de a fi Ucrainiene, erau curat dar absolut curat de origine „palestiniană". Şi ordine soiul acesta (confidenţiale) se repetau la intervale destul de scurte şi nu numai pentru punctul Varniţa ci pentru toate punctele de trecere de pe frontiera de Est, ori de câte ori trecea câte un grup de „refugiaţi" care trebuia să aibă pentru a fi primite majoritate absolută de perciunaţi.

In felul acesta carantine nenumărate sau tixit, de Jidovi bolsevici nu de refugiaţi, veniţi la noi nu pentru a scăpa de mizeria de peste Nistru nu, pentrucă aveau şi au şi astăzi situaţia cea mai privilegiată acolo, ei ca trimişii lui Apfelbaum şi Braunştein (Zinoviev şi Troţki) cu scopuri bine definite, pe care ori ce Român conştient încă le ştie, afară bine înţeles de cei de sus, care deşi ştiu se fac că nu pricep.

Şi în timp ce un oarecare Brotzki şi cu alţi Jidovi, cheltuia cu întreţinerea „refugiaţilor" în carantine $^1/_2$ dolar pe zi pentru fiecare, din fondul unui comitet jidovo-comunist ascuns sub denumirea de Comitet American, Rabinii fabricau în idiş acte în zeci şi sute de mii de exemplare, prin care se atesta originalitatea lor, de Basarabeni get-beget, desigur aceasta tot cu voia celor de sus, pentru ca astfel după două saptămâni de odihnă într'o carantină oarecare să devină „cetăţeni paşnici" ai României-Mari mărind cu încă aproape un milion numărul perciunaţilor din ţara aceasta bine cuvântată pe care nu confenesc însă a o bârfi de câte ori au ocazia, în faţa „străinătăţii umanitariste."

Că acest milion de „refugiaţi" formează azi un pericol pentru ţară cine nu ştie? Cine nu ştie că aceşti „refugiaţi" conduc diferitele organizaţii comuniste dela noi şi care trebue să recunoaştem că sunt destul de multe de oarece mai în fiecare săptămână se descoperă câte una, mai ales în Basarabia?

Cine nu ştie că aceşti „refugiaţi" sunt aceia care fac pe Moldoveanul din Basarabia blând şi îngăduitor din fire, să se agite contra stăpânirii şi legiuirilor de azi? Cine sfătue pe Moldoveanul nostru să-şi vândă avutul lui şi să-şi ia drumul spre Brazilia? Cine alţi decât „refugiaţii".

S'au cerut măsuri urgente pentru rezolvirea acestei chestiuni de nenumărate ori. Nu este nici un ziar românesc care să nu fi atras atenţia asupra „refugiaţilor".

Dar ce folos? Politicienii nostri n'au urechi să audă. Ei n'au nici inimă care să-i mişte, când ştiu că o prea frumoasă mănăstire din Chişinău azi e transformată în dancing de Zisman şi alţi doi jidovi „refugiaţi". Nu aud sau dacă aud tac.

Tac cu toţii pentrucă le este teamă ca Marmorosch-Blank să nu-i excludă din Consiliul de Administraţie al băncii unde au ştiut fără pertractări să se întrunească gălăgioşii cei mai mari din toate partidele politice. Ei bine acest lucru trebue desvăluit.

Toată lumea trebue să ştie că la Consiliul de Administraţie al Băncii Marmorosch-Blank; dl Gr. Coandă averescan e bun prieten cu dl Argentoianu naţionalist, că dl Al. Vaida-Voevod naţionalist uita (la consiliu) că dl Constantinescu şi C. Banu liberali sunt mai puţin regionalişti ca dsa. că dl Gr. Junian ţărănist devenind mai blând şi mai naiv ca un mieluşel, este cel mai bun prieten cu dl Duca liberal care fidel lui Take Ionescu răposatul şef al conservatoriştilor, l-a urmat pe acesta şi în afacerile de bursă.

Să ştie toată Ţara românească că aceşti politicieni împreună cu încă vre'o 80 de jidovi cu toţii sub preşedenţia de drept a lui Aristide Blank, sprijinesc vreau să cred inconştient, opera de distrugere a ţării; că ei au făcut ca „refugiaţii" în loc de a fi isgoniţi au fost încetăţeniţi.

Drd Ioan H. D'nescu

O întâmpinare

Onorată Redacţiune!

Din o depeşă anonimă dela Turda şi din un entrefilet a „Arieşului", unde mi se reproşează inconsecvenţă pentrucă am sfătuit pe Moţi să voteze lista Partidului Naţional, în care ar figura „jidanul dr. Mauriţiu Várfalvi", când LANC nu a depus listă pentru consiliile judeţene, văd cu surprindere, că în lista Partidului Naţional ar fi şi un neromân şi că se brodează pe socoteala mea insinuaţia grotescă, că în propaganda electorală aş fi făgăduit, că „voi face să fie izgoniţi toţi jidanii din România".

Pentru lămurirea adevărului mistificat, rog reproducerea manifestului meu în chestie, reprodus fără intervenţia mea şi ciuntit de „Patria".

Cât pentru „jidanul dr. Mauriţiu Várfalvi" ţin să constat, că n-am avut cunoştinţă nicicând, că acest domn ar face parte din Partidul Naţional şi că acest partid l-ar candida la Turda, iar manifestul meu sună pentru toţi Moţii din Turda, Alba şi Cluj.

Cum listele partidului naţional din Alba şi Cluj erau publicate ca integrale româneşti pentru alegerile generale şi consiliile judeţene, iar lista dela Turda nicicând nu am văzut-o inregistrată în „Patria", cunoscut fiind principiul meu: al naţionalismului intregal, dar legal, nu aş fi sfătuit pe Moţi să voteze la Turda pentru lista partidului naţional, dacă nu aş fi fost de absolută bună credinţă, că şi la Turda lista conţine numai români.

Asta cu atât mai mult, fiindcă dl dr. Valer Moldovan, preşedintele partidului naţional din Turda m-a asigurat în faţa dlui Preşedinte Regional şi Judeţan L. A. N. C., că partidul naţional la Turda va depune o lista esclusiv românească la toate alegerile şi în acest înţeles doreşte o colaborare cu LANC.

Cu acel prilegiu i-am răspuns, că eu fiind neatârnător în politică, din partea mea aderez la iniţiativa sa, dar cât pentru Ligă hotărârea rămâne la conducerea Ligii.

Cum Liga la alegerile judeţene nu a depus listă, eu în numele meu şi fără a angaja Liga, am socotit de bine de a consilia pe Moţi să voteze lista partidului naţional „care şi el lucrează *ca şi mine* pentru înlăturarea guvernului legat cu unguri şi cu jidanii". irredenţi şi pansemiţi, pe cari i-a pus arbitrii intre grupările politice româneşti. Asta în presupunerea legitimă, că şi la Turda ca pretutindenea Partidul Naţional reparând tactica sa greşită din trecut, va depune listă: numai *curat* românească. Despre o inconsecvenţă din partea mea, poate vorbi numai o logică de megaloman, când este îndeobşte cunoscut şi faptul, că eu am încheiat un acord pur electoral cu LANC Reg. Cluj, menţinându-mi cu desăvârşire independenţa politică.

In virtutea acesteia şi văzând eu revirimentul produs la partidul naţional: de a intra cu liste *pur* româneşti în alegeri faţă de listele pansemite şi iredentiste, împestriţate ale guvernului, am socotit că fac operă de bun român, când întăresc curentul de revenire al partidului naţional la vechile sale tradiţii româneşti, manifestate şi în 1891 în meetingurile impotriva recepţiunii ovreilor şi în vechiul program al dlui N. Iorga şi nu mai puţin în declaraţiile recente ale unor organe oficiale, că *nu* mai consideră, după pactul cu guvernul, obligatoare hotărârile dela Alba-Iulia despre minorităţi.

Afirmaţia „Arieşului" că eu aş fi promis de a face să fie isgoniţi din ţară toţi jidanii, este o grosolană invenţie de vagmistru. Eu în propaganda *de jumătate de zi*, ce am făcut la Turda înainte de venirea actualului prefect, care m-a sechestrat împreună cu dl profesor Cătuneanu prin organele sale poliţiale în condiţiile cunoscute şi ni-a interzis accesul în judeţul Turda prin jandarmii săi, am declarat alegătorilor, că nu făgăduesc nimic, fiindcă nu la mine zace înplinirea. Tot aşa au procedat fruntaşii Ligii de faţă la propagandă. Dinpotrivă făgăduielile neîndeplinite cad în sarcina organelor guvernului, cari pentru vot au pus în vedere Moţilor: marea şi sarea, între altele oprirea tăerii pădurilor înstrăinate şi ştergerea pedepselor silvice, pentru ca în urmă să rămână numai cu suvenirul baionetelor opritoare dela vot.

Eu nicicând şi nicăirea nu am luat angajamentul „de a izgoni pe toţi jidanii din ţară." Aceasta cu atât mai puţin, fiindcă eu în programul meu politic, observat consecvent dela formularea sa în 1919, precum şi în articolul meu din urmă „apărarea ideii de stat" *nu* militez pentru lupta de rase, ci împotriva tuturor curentelor disolvante de Stat, deci şi împotriva pansemitismului internaţional, ce caută a disolva statele naţionale şi în prima linie *România*.

In tot locul cu graiul şi cu scrisul am subliniat, că apărarea ideii de stat se poate face numai prin două măsuri legale:

I. Aplicarea legiuirii existente prin *expulsarea* străinilor necetăţeni indesirabili.

II. Votarea unei legi pentru apărarea statului, care intre alte sancţiuni să statuteze *exilul* pentru cetăţenii implicaţi în acţiuni disolvante de Stat.

Cred, că pentru oameni de bună credinţă este restabilit adevărul mistificat prin patronii „Arieşului", cari îşi tradează gradul de cultură, prin stilul şi apucăturile lor.

In totul, eu, ţin a rămâne consecvent şi după felonia dela Turda, am consiliat pe Moţi dela Turda să *nu* voteze în 23 l. c. pentru Senat, dupăce *nici Liga, nici eu nu candidăm*, pentru nici un partid, ci să-şi anuleze voturile.

Cât pentru *Alba şi Cluj*, unde partidul naţional a rămas cu liste curat româneşti, pe când partidul zis al poporului menţine pactul său fatal cu irredenţii şi pansemiţii, sfatul meu rămâne: Moţii în aceste judeţe să voteze cu partidul naţional în nădejdea, că şi pe viitor îşi va menţine recenta sa conduită şi va desavua, pe cei ce au compromis-o.

Dr. Amos Frâncu

Manifestul către Moţi

Moţilor!

Vă mulţumesc din suflet, că a-Ţi trecut peste toată urgia vremii şi mi-a-Ţi dat votul şi încrederea.

Lupta, din care va trebui să iasă biruitoare şi dreptatea Moţilor, pentru eare mă frământ de 40 de ani, încă nu e isprăvită.

In

23 Iunie a. c. va fi la Turda alegerea de Senator

din partea consiliilor comunale şi judeţene.

Eu, *Amos Frâncu*, voiu candida iarăşi la Senat pe lista Ligii Apărării Naţionale Creştine (L. A. N. C.) **cu semnul ▬▬ (linia culcată).**

In 4 Iunie, la alegerile consiliilor judeţene L. A N. C, cu care am făcut tovărăşie pentru alegeri. nu pune listă fiind împiedecată. Deaceea Vă sfătues, că deşi avem vederi deosebite politice, **se votaţi lista partidului naţional,** care şi el lucrează ca şi mine pentru înlăturarea legală a guvernului legat cu Ungurii şi cu Jidanii

Rog pe toţi primarii şi consilierii comunali şi judeţeni să voteze în

23 Iunie a. c. la Turda

pentru Moţul credincios până la moarte:

Dr. Amos Frâncu
fost tribun în 1918,
apărătorul Moţilor.

Semnul ▬▬ (linia culcată)

Românii dela „Morgenblatt"

In No. 2246 din „Morgenblatt" gazeta cea mai murdară semită, a apărut un articol iscălit de slugile Jidanilor din Cirlibaba și anume de Vasile Nicodar, Alois Perhciuneac, Ludwig Vitaljid și Ast Carlanj, în care calomnia pe dl Serghie Floresc inimosul luptător al cauzei naționale, spuneau că dl Florescu scrie articole mincinoase în gazetele românești, și că a fost de mai multe ori, dat afară din serviciul statului, pentrucă e mare antisemit și nu-și face serviciul. Facem de desmințire:

1. Intrucât articolele scrise de dl Florescu contra unora de mai sus, cari se făcuse vinovați de excrocherii și alte abuzuri în dauna creștinilor, sunt cu dovezi juste la Judecătoria Mixtă Vatra-Dornei, Tribunalul Suceava etc., nu se poate crede ceeace spun slujitorii lui Iuda în „Idișe Morgenblatt" — otrava jidănească.

2. Dl Florescu n'a fost dat afară din serviciul statului nici odată. Se poate spune că a fost mutat dela un post la altul pentru atitudinea dsale națională și la intervenția Jidanilor și Jidăniților cărora nu le plăcea cum înțelegea dl Florescu să-și facă datoria de român, nu de *(romum)*, atât în serviciu care-l avea la stat, cât și în serviciul neamului românesc. Dar pentrucă a descoperit faptele mișeloase ale Jidanilor și Jidăniților, a fost acoperit cu mai multe denunțuri răutăcioase, și caomniat prin murdara foaie semită.

Dovadă că dl Florescu nu s'a făcut vinovat de nimic, este ancheta care a încheiat dosarele fără a găsi vreo vină, denunțătorii fiind dați în judecată pentru calomnie.

Sfătuesc pe denunțătari să-și procure numere pe pept ca (hamal), pentru a duce bagajul Jidanilor al gară când vor pleca la Unganda, dorindu-le la toți călătorie sprincenată în Marea neagră, fără revedere.)

Cu această ocazie sfătuesc și pe Părintele Andrici care ține la locuință sfaturi cu Jidani și căruia îi place să fie președintele asociație jidovești, să-și caute mai bine de biserica, decât să descurajeze pe creștini și a-i învața să nu se înscrie în L. A. N. C. criticând pe dl Florescu care a înființat org. Ligei în Cârlibaba și care de atât timp lucrează în intinesul neamului românesc, organizând mai multe comune în societăți culturale arcășești și împărtășind programul sfânt creștinesc al L. A. N. C. In fine sfătuesc pe toți creștinii rătăciți, de români, ca părintele care spune că el nu-i român ci ucrainean să-și calce în fire și să nu mai îndrăznească a pune pedici celor ce-și fac datoria față de Hristos, Rege și Națiune. Să se gândească că se aproprie ora răfuelei, și vai, amară le va fi răsplata.

Iar ca dl Florescu am dori să avem mulți români în țară.

Un soldat al L. A. N. C.

Profesori și studenți

In circumstanțele actuale ale vieții noastre academice, aceste două noțiuni au sfere disparate.

Profesorul e părintele sufletesc al studentului; pe lângă instrucția de specialitate, el trebue să-i dea și sfaturi călăuzitoare în viață și mai ales trebue să-i formeze un caracter integru.

Să venim însă la realitate, care e dureroasă. Așa sunt profesorii noștri?

Probabil or fi ei așa — dar în alte țări.

Intre munca de specialitate și între munca pentru existență trebue să existe o continuitate perfectă; numai așa se poate aștepta un profesor la rezultate rodnice din partea studenților lui. In timpurile acestea de materialism îngrozitor, munca pentru existență a devenit o problemă foarte grea pentru student — și din nenorocire a trecut pe planul întâiu — luând înainte muncii de specialitate. Din această cauză sufletul studentului nostru e veșnic amărât. El simte nevoia imperioasă să primească sfaturi, — și sfaturi cinstite dela cei cu mai multă experiență — și cei mai indicați ar fi profesorii.

Profesorii noștri iubiți, îndrumătorii noștri sufletești — numai cu foarte puține excepții onorabile — habar n'au de nevoile, supărările ce ne frământă sufletele noastre tinere, pline de entuziasm.

Explicația ar fi poate cam grea, dar totuș s'ar putea rezuma în următoarele puncte: 1. Profesorii noștri sunt de un egoism feroce — așa, că nu mai au timp să se gândească și la alții; 2. Profesorii noștri n'au acea legătură sufletească tare și indestunctibilă cu studenții lor, din cauză că majoritatea sunt niște simple fonografe, ce repetă în mod automat o lecție învățată pe dinafară așa cum un școlar de clasa II-a primară memorizează o poezie cu „Moș Crăciun". Urmarea firească e, că lecțiile lor sunt lipsite de viață și devin un adevărat chin pentru bieții studenți, ce sunt siliți „vrând nevrând" să le asculte.

Am avut ocazia — și ocazia nefericită — să asist la asemenea cursuri, la care studenții ne mai putând să-și înfrâneze plictiseala, dormitau.

Remedierea acestor stări triste, nu se poate realiza decât numai atunci, când profesorii vor scobori în mijlocul studențimii.

Dar acest lucru presupune o calitate sufletească, care calitate să fie: *voința.*

Drd Nicu Ionescu
București

Pentru dl Ministru Goga

In Rusia a crescut antisemitismul în așa măsură, încât Jidanii, cari conduc nenorocita țară, fiind îngrijorați de năvala iresistibilă a curentului popular, pregătesc un articol special în codul penal, prin care se pedepsește cu o strașnică asprime propaganda antisemită.* Indemnăm pe ministrul Goga să se inspire din mentalitatea oficială de peste Nistru! După ce a patronat toate ticăloșiile în alegeri, este capabil și de așa ceva el, patronul special al minorității jidovești; el, care a vorbit studenților la Cluj despre „Ideia națională" în 1923, iar la 1926 ca Ministru de Interne a întrodus în parlament *pe lista guvernamentală* pe următorii deputați jidani: Ing. Iaroslavici, Mayer-Ebner, Max Wurmbrand, Bela Szele și Alexander Weiss!

*) (cf. „Weltkampf" din Iunie 1926.

Dna Spierer Ignaț, proprietăreasa unei tutungerii din str. Memorandului, încă astă earnă mergând la Direcția Monopolului, a căzut într'un canal pe care îl repaseră reparatorii apaductului chiar înaintea edificiului în care se găsea această direcțiune.

Dna Spierer s'a ales cu un picior fracturat și drept despăgubire pretinde dela Direcțiunea Monopolului suma de 500.000 lei, susținând că această direcțiune prin negligență, i-a provocat leziunea dela picior.

Noi suntem deprinși cu asemenea obrăznicii jidănești și nici nu ne mirăm atât de dna Sprierer, cum ne mirăm de doi Români a căror opiniune o cerea justiția și cari probabil de dragul echității, au depus în favoarea Jidancei, ceace o face pe aceasta din urmă să susțină cu convingere, că va câștiga procesul.

Vom reveni!

ALEGERILE IN HUNEDOARA

Crima dela Ruşi!

La cele 3 alegeri în judeţul Hunedoara partidul naţional a avut listă curat românească. Listele averescane şi liberale erau împestriţate cu 50% jidani şi unguri!

Teroarea împotriva opoziţiei, L. A. N. C., partidul naţional şi ţărănesc a fost introdusă poate din ordin superior de prefectul fripturist Simion Câmpeanu, dr Crăciunescu secretarul patriarhiei române candidat la Senat şi căpitanul jandarmilor Morariu — asasinul dela Ruşi!

La prima alegere a învins opoziţia. Averescanii dr Crăciunescu şi protopopul dr Popescu, în societatea bătăuşului Stoica singuri aveau dreptul să cutreere satele din plasa Haţeg şi să scadă şi ridicolizeze prestigiul bisericei ortodoxe — corteşind în o camionetă pentru transportarea porcilor — semănând cea mai desmăţată agitaţie confesională contra bisericei greco-catolice româneşti, agitând şi ameninţând poporul.

Nimeni, absolut nimeni nu avea voe să umble pe sate sau să ţină întruniri.

La ordinul personal al secretarului patriarhiei dr Crăciunescu eram chiar eu preşedintele org. jud. Hunedoara L. A. N. C. urmărit pretutindeni de jandarmi şi ameninţat cu deţinere.

La a doua alegere teroarea se înăsprii grozav! Primpretorul plasei Haţeg Amos Gligor şi pretorul plasei Sarmiseghetuza, umblau personal pe sate ameninţând poporul şi ordonând mişelii jandarmilor şi notarilor. Zeci de sate au fost reţinute dela vot, mii de oameni împrăştiaţi şi alungaţi dela votare de jandarmi grăniceri, bătăuşi, secretarul patriarhiei şi protopopul Haţegului. Căpitanul Morariu teroriza cu o bestialitate perversă şi plăcere sadistă poporul.

A venit alegerea judeţeană din 4 Iunie! Teroarea şi-a ajuns culmea! Deoparte se bătea toba prin sate, că cine nu vine la vot va fi amendat, de altă parte primpretorul Amos Gligor dadea ordine notarilor, primarilor să nu distribue cărţile de alegător decât ungurilor, ciangăilor şi jidanilor! Chiar certificatele distribuite erau luate înapoi cu teroare şi apucături mişeleşti.

Jandarmii se înmulţeau, sălbătăciile se sporeau, iar agenţii guvernului cutreerau satele promiţând imposibilităţi şi ameninţânnd poporul de şi de data asta nu va vota guvernul!

Ziua de 4 Iunie a sosit şi singura listă curat românească era cea a partidului naţional la noi în jud. Hunedoara.

Poporul cinstit, conştient şi demn a venit din nou să voteze!

Dar hordele barbare, comandate de jandarmul Morariu, după ce şi-au bătut joc de popor, după ce l-au minţit că nu este votare, dupăce l-au oprit dela cea mai sfântă datorinţă cetăţenească la care au dreptul în ţara românească numai ciangăii, ungurii şi jidanii, — au tras în popor 2000 gloanţe!!! Sunt morţi şi foarte mulţi răniţi!

Au rămas orfani şi văduve! La înmormântare n'au lăsat pe nimeni să asiste aceşti călăi păgâni!!!

Iar acum ca să-şi ascundă ruşinea şi păcatul jandarmii de sub comanda fiorosului asasin Morariu cutreeră satele, bat şi schingiuiesc oamenii să bage frică în ei ca să tacăsă nu-şi deschidă gura când va veni ancheta.

Sate întregi sunt părăsite, oamenii fug în păduri şi se ascund. E jale, e plâns în Valea Haţegului!!!

Au trebuit să moară, să fie asasinaţi aceşti români creştini pentrucă au vrut să voteze în ţara românească în care românul şi azi e iobag!!?

Leonel Parasca
preş comit. jud. Hunedoara
L. A. N. C.

SCRISOARE DIN FRANŢA

Formarea Asociaţiei Studenţilor Români din Nordul Franţei

Numărul crescând al studenţilor români în Nordul Franţei, în vasta regiune industrială, ne-a îndemnat să constituim „Asociaţia Studenţilor din Nordul Franţei", în colaborare cu asociaţia din Paris, prezidată de către domnul Aurel Ianculescu.

Preşedinţele de onoare al Asociaţiei este dl M. Contele Thellier de Poncheville, marele prieten al Românilor, unul dintre personalităţile cele mai marcante din viaţa industrială, economică-politică din Nordul Franţei, care de curând a fost numit Comandorul Coroanei României.

Comitetul s'a format după cum urmează: Preşedinte: Eugen Prudi; vicepreşedinte: Septimiu Pascu; Secretar General: Eugen Dephanis, Secretar de şedinţe: Vasilie Rahovean şi Gheorghe Crăciun; Casier: Octavian Isac; Censori: Emil Peteanu şi A. Amira.

Programul nostru îl rezumăm în următoarele:

1. Crearea unui Cămin Românesc, unui centru de acţiune, cu sală de şedinţă, de lucru şi cu o bibliotecă industrială, comercială, ştiinţifică şi literară;
2. Organizarea unor călătorii de studii şi excursiuni în regiunile industriale din Nord. Pas de Calais; Alsacia-Lorena: Belgia, Luxemburg şi Anglia:
3. Organizarea raporturilor cu autorităţile Româneşti, Franceze, Belgiene şi Englezeşti cu Societăţile industriale şi cu Asociaţiile Stundenţeşti române şi străine.
4. Intensificarea propagandei româneşti în regiunile acestea, unde România nu este cunoscută îndeajuns, prin conferinţe ştiintifice-literare, concerte etc.
5. Procurarea fondurilor necesare Asociaţiei şi ajutorarea Studenţilor români lipsiţi de mijloace, prin demersuri oficiale pentru burse şi schimb
6. Indemnarea Studenţilor Români cari urmăresc carierile practice să vie aci, de unde pot urmării din imediata apropiere tot de este necesar unei educaţiuni economice-industriale-comerciale complecte, ca reîntorcândune acase se putem lua locul nostru în viaţa economică românească care până acum era exclusivitatea altora.

Vom face tot posibilul ca să putem şi noi contribui la lupta pentru un viitor mai frumos al României, la care îndemnăm toţi fraţii noştrii de acasă.

Corespondent

INFORMAŢIUNI

REDACŢIONALE

Alegerile generale pentru Corpurile legiuitoare au dat Ţării zece deputaţi, înflăcăraţi de cel mai înalt şi cald patriotism, cari au jurat pe sfântul steag al „Ligii Apărării Naţionale Creştine“ să scape ţara de pacostea streinilor parazitari şi a Românilor înstrăinaţi şi necinstiţi. Este de datoria noastră, a tuturor ostaşilor, cari luptăm pentru acelaşi ideal, să dăm concursul nostru sincer şi cinstit, aleşilor neamului, cari vor trebui să propovăduiască, dela înălţimea tribunei parlamentare, cuvântul adevărului şi a mântuirii.

Rugăm, deci, pe toţi cetitorii noştrii, precum şi pe toţi buni Români creştini, caris'au alăturăt convingerilor noastre, ca să ne trimită un material documentar cât mai vast, sub formă de scrisori, corespondenţe sau infomaţii, prin care să putem face demascarea tuturor fărădelegilor şi abuzurilor, comise de jidani şi jidoviţi. Acest material va fi publicat în coloanele revistei noastre, pentru a servi deputaţilor noştrii, la comunicări şi interpelări.

Deasemenea primim spre publicaţie cu o deosebită plăcere, studii mai lungi, precum şi articole sau articolaşe, prin cari să se facă propuneri croncrete sau să se destăinuiască păreri, juste şi obiective, în orice domeniu a vieţii publice, culturale sau economice.

Intreaga această corespondenţă se va trimite la adresa: **Secretariatul de Redacţie a Revistei „Infrăţirea Românească“, Cluj, Str. Bob 7.**

STUDENŢEŞTI

Sanatoriul dela Sălişte. Dl *Ion Lupaş*, Profesorul de istorie naţională a Universităţii noastre şi Ministru a sănătăţii Publice a luat laudabila iniţiativă pe care o înregistrăm, cu vie bucurie.

Anume, în cel mai scurt timp va începe construirea unui sanatoriu de recreaţie pentru studenţimea noastră, unde muncitorii intelectuali, cari sunt floarea şi speranţa României de mâine, vor putea să-şi restabilească sănătatea şi să-şi odihnească nervii, după trudnică muncă de peste an.

Deoarece acest proiect pare a avea sorţi de isbândă, în cel mai apropiat viitor, îl prezentăm ca un exemplu generos, vrednic a fi imitat, de orice bun Român.

INTERNE

„Blankizarea presei“. Sub acest titlu, valorosul ziar naţionalist „Cuvântul“, a început de vreo 3 săptămâni, o aprigă campanie de demascare a presei „rumuneşti“ din Sărindarul Capitalei, care s'a concentrat, din mânile izolate ale gazetăraşilor jidani, în punga unsuroasă a bancherului jidan *Blank*, susţinătorul, cu tantieme copioase, a câtorva politiciani venali ai neamului. Recenta acţiune a „Cuvântului“, susţinută cu vigoare şi franchetă, ne face cunoscut faptul acaparării ziarului „Lupta“ de către trustul gazetăresc a Băncii Blank.

Vom reveni!

*

Aflăm dela negustorii români, că funcţionarii vamali dela Cluj fiind plătiţi de Jidani, liberează imediat mărfurile sosite pentru aceştia; iar negustorii români, neînţelegând să întindă corupţia în ţară cum face **lepra semită,** *sunt nevoiţi să aştepte cu săptămânile până li se eliberează mărfurile, pentrucă funcţionarii vamali servesc prompt şi conştiincios pe aceia care le dă* **mită** *şi lasă în suferinţă pe negustorii români. Atragem atenţia asupra acestui fapt dlui Inspector financiar* **Dacian.**

*

Pentru a cunoaşte oamenii. Reproducem mai jos următoarea scrisoare din Huedin, adresată de dl Manase Ciungaru, profesor la gimnasiul din localitate, protopopului Aurel Munteanu, care a dovedit o totală lipsă de caracter în aceste vremuri tulburi, când avea datoria morală ca preot şi deci părinte sufletesc al poporului să dea pilda unei purtări drepte fără a se lăsa ispitit — cum a făcut — de făgăduinţe interesate şi foloase mărunte:

Copie

Domnule Protopop,

Având în vedere atitudinea DVoastră ca preot, faţă de mişcarea naţionalistă şi mai presus de toate creştine, atitudine inaugurată de Liga Apărării Naţionale Creştine, atitudine supărătoare ce-a surprins în mod dureros şi pe subsemnatul şi pe fruntaşii Ligii, cărora le-aţi promis sprijinul DVoastră, deci subsemnatul în virtutea jurământului depus ca membru al Ligii şi fiind somat dela Regionala Cluj de a rupe orice contact cu DVoastră, Vă aduc la cunoştinţă că din acest moment am încetat de a mai fi redactor la gazeta săptămânală „Huedinul“.

Manase Ciungariu

EXTERNE

Cine e asasinul lui Petliura? Presa pariziană, din ultimele zile, ne aduce amanunte despre abjectul asasinat al marelui naţionalist ucrainan *Petliura*, care s'a purtat, aşa cum se cuvine, faţă de liftele jidoveşti. Identificându-se asasinul, s'a constat că acesta este *un jidan născut în Ismail (Basarabia).*

Să luăm aminte!

BIBLIOGRAFIE

Din lumea copiilor părăsiţi de dr Axente Iancu. In cadrele literaturii noastre medicale sunt puţine cărţi, cari să abordeze problema infantilă. Şi chiar acele ce există n'au avut alt obiectiv, decât acela de-a prezenta această importanţă chestiune, numai sub prisma preocupărilor pur medicale.

Lucrarea dlui dr Axente Iancu, directorul Centrului pentru ocrotirea copiilor din Cluj, lucrare ce poartă titlul de mai sus, ne prezintă problema infantilă — a copiilor părăsiţi — sub mai multe aspecte — astfel sub raport juridic, medical şi social.

In prima parte a cărţii autorul schiţează dispoziţiunile legale în vigoare în Transilvania, privitor la copiii abandonaţi de mamele lor.

Apoi se ocupă de *problema medicală* ce o ridică ipostasul de colectivism al acestor copii părăsiţi. Dl dr Iancu Axente face o splendidă incursiune atacând chestiunile cele mai importante din laturea medicală a infantilităţii şi anume: *stabileşte etiologia boalelor contagioase indicând şi mijloacele de curmarea răului.* Autorul arată bazat pe observaţii personale, toată grozăvenia tuberculozei şi a sifilisului în institute. Şi ne pune la curent cu starea sanitară a Centrului dela Cluj.

Din punct de vedere social, problema copiilor părăsiţi are o importanţă capitală. Căci pupilii ce cresc astăzi în azile, mâine vor forma batalioanele noastre active, în lupta cu elementele minoritare şi mai ales cu Jidanii.

Intemeiată pe observaţii personale, pe o vastă bibliografie şi pe un fel absolut obiectivism de a privi problema copiilor părăsiţi, lucrarea dlui dr Iancu umple un mare gol în publicistica noastră medicală.

Deaceea o recomandăm nu numai medicilor ci şi marelui public.

Marin D.